

Ρεπορτάζ ΔΗΜΗΤΡΑ ΚΡΟΥΣΤΑΛΛΗ

«ΑΝ ΚΛΗΘΩ στην Εξεταστική Επιτροπή θα αποφασίσω τότε» φέρεται να είπε ο κ. Κ. Σημίτης στους συνεργάτες του όταν πληροφορήθηκε την απόφαση της ΝΔ να ζητήσει την κλήτευσή του. Επέμεινε πάντως ότι

θα είναι μια ανώφελη πρωτοβουλία καθώς δεν γνωρίζει κάτι ώστε να διαφωτίσει με την παρουσία του την έρευνα για τη Siemens. Συνεργάτες του επικαλούνται την άποψη που εξέφρασε ο κυβερνητικός εκπρόσωπος κ. Γ. Πεταλωτής ότι δεν μπορεί να καλούνται να καταθέσουν πρόσωπα για λόγους εντυπωσιασμού. Μολονό-

τι η κυβέρνηση παραπέμπει στην Εξεταστική Επιτροπή, η οποία είναι θεσμικά αρμόδια να αποφασίζει για τα πρόσωπα που καταθέτουν, οι πρώτες αντιδράσεις από το Μέγαρο Μαξίμου δεν δείχνουν ότι υπάρχει θετική ανταπόκριση στο αίτημα της ΝΔ. Το παρασκήνιο, βεβαίως, οργιάζει.

Κ. Σημίτης: Ας με καλέσουν...

Έντονα ενοχλημένος εμφανίζεται ο πρώην πρωθυπουργός, ο οποίος βρέθηκε στη δίνη της Siemens και το κόμμα του δεν τον στηρίζει

Η κατάθεση του Τ. Μαντέλη στην Εξεταστική Επιτροπή για τη Siemens άνοιξε το κουτί της Πανδώρας για το πολιτικό σύστημα. Όσα είπε τα υποψιάζονταν πολλοί, το ύψος του όμως ήταν αυτό που σοκάρισε την κοινή γνώμη. Ακόμη χειρότερο ήταν το γεγονός ότι άφησε υπονοούμενα για χρηματισμό και άλλων προσώπων, σε μια προσπάθεια κηλίδωσης ολόκληρης της περιόδου διακυβέρνησης Σημίτη. Ο πρώην πρωθυπουργός έδωσε δύο πρόσωπα που ταυτίστηκαν για μεγάλο διάστημα μαζί του να ομολογούν ότι πήραν χρήματα από

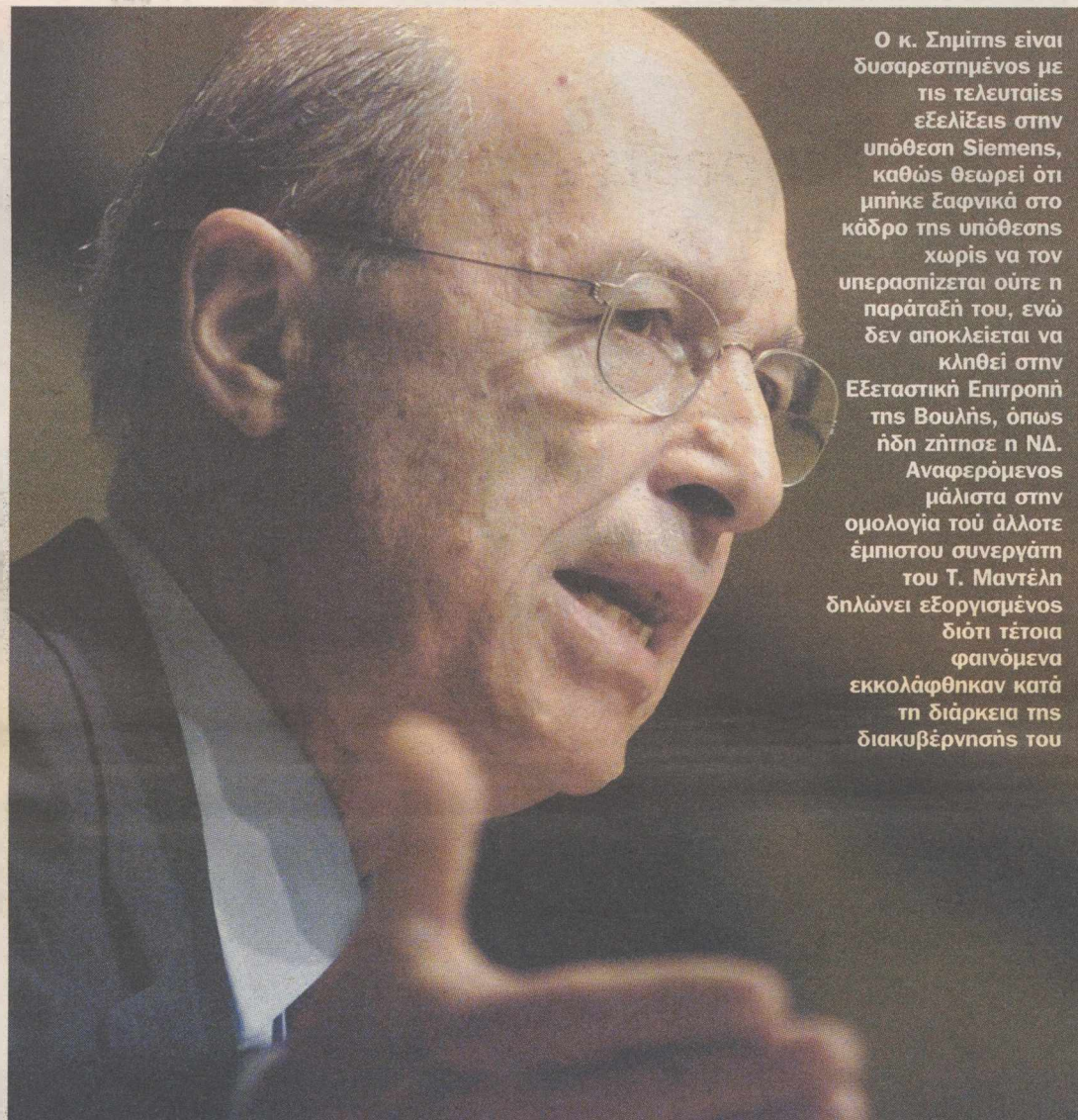
Ολη
η Ελλάδα
δεν είναι
μια
διεφθαρμένη
χώρα.
Πρέπει
να
αποδοθεί
δικαιοσύνη

τη Siemens. Ο Θ. Τσουκάτος και ο Τ. Μαντέλης είχαν απομακρυνθεί εδώ και χρόνια από το περιβάλλον του, για διαφορετικούς λόγους ο καθένας, αλλά και πάλι η σκιά μένει. Μαζί με το εύλογο ερώτημα: Είναι δυνατόν ο κ. Σημίτης να μην είχε αντιληφθεί τίποτε;

■ «Παρανομίες» και «αθλιότητες»

Ο πρώην πρωθυπουργός εμφανίζεται έντονα ενοχλημένος από τις εξελίξεις για δύο βασικούς λόγους: Πρώτον, γιατί μπήκε ξαφνικά στο κάδρο της Siemens χωρίς να τον υπερασπίζεται ούτε η παράταξή του. Και δεύτερον, επειδή πλέον βρίσκεται σε δύσκολη θέση και αυτό το αναγνωρίζει και ο ίδιος, όπως φαίνεται από την ανακοίνωση που εξέδωσε την Πέμπτη.

«Θλίβομαι και εξοργίζομαι επειδή τέτοιες πράξεις εκκολάφθηκαν και κατά τη διάρκεια της κυβερνητικής θητείας του ΠαΣοΚ 1996-2004» αναφέρει, αναλαμβάνοντας εμμέσως και την πολιτική ευθύνη για

Ο κ. Σημίτης είναι δυσαρεστημένος με τις τελευταίες εξελίξεις στην υπόθεση Siemens, καθώς θεωρεί ότι μπήκε ξαφνικά στο κάδρο της υπόθεσης χωρίς να τον υπερασπίζεται ούτε η παράταξή του, ενώ δεν αποκλείεται να κληθεί στην Εξεταστική Επιτροπή της Βουλής, όπως ήδη ζήτησε η ΝΔ. Αναφερόμενος μάλιστα στην ομολογία του άλλοτε έμπιστου συνεργάτη του Τ. Μαντέλη δηλώνει εξοργισμένος διότι τέτοια φαινόμενα εκκολάφθηκαν κατά τη διάρκεια της διακυβέρνησής του

τη συγκεκριμένη περίοδο. «Πράξεις» συνεχίζει «που προσβάλλουν το αίσημα δικαίου της κοινωνίας, αμαρτώνουν το έργο της τότε κυβέρνησης και τις προσπάθειες όλων όσοι εργάστηκαν και προσέφεραν για μια καλύτερη Ελλάδα». «Ολη η Ελλάδα δεν είναι μια διεφθαρμένη χώρα. Πρέπει να αποδοθεί δικαιοσύνη» επισημαίνει ο πρώην πρωθυπουργός, ζητώντας και αυτός κάθαρση στον δημόσιο βίο.

■ Ο Βύρωνας και το Citroen

Οι τελευταίες εξελίξεις φωτίζουν διαφορετικά τα πρόσωπα και τις καταστάσεις του παρελθόντος. Ωστόσο, εκείνη την περίοδο δεν υπήρχε ούτε

ψίθυρος στην πιάνσα για το εκτεταμένο δίκτυο χορηγιών της Siemens, ούτε ενδείξεις αδικαιολόγητου πλουτισμού, όπως θεωρούν συνεργάτες του κ. Σημίτη, για τους Μαντέλη και Τσουκάτο (ο οποίος κατέθεσε ότι έλαβε τα χρήματα για τις προεκλογικές ανάγκες του ΠαΣοΚ). «Ο ένας συνέχισε να μένει στον Βύρωνα και ο άλλος να μετακινείται με ένα παλιό Citroen» υποστηρίζουν.

Στο γραφείο του πρώην πρωθυπουργού ακόμη θυμούνται την τελευταία επίσκεψη του Τ. Μαντέλη το 2004, ο οποίος έπειτα από χρόνια ζήτησε να δει τον κ. Σημίτη. Ο πρώην υπουργός ήθελε να αποχαιρετίσει παλιούς γνωστούς καθώς ετοίμαζε τις βαλίτσες του αρχικώς για Ουζ-

μπεκιστάν και στη συνέχεια για Ρωσία, Μολδαβία και Αζερμπαϊτζάν.

«Θυμάμαι ότι τον λυπήθηκα στη σκέψη ότι ένας άνθρωπος με πολιτική καριέρα αναγκάζεται σε αυτή την ηλικία να ξενιτευτεί στο πρώην ανατολικό μπλοκ για να βγάλει το ψωμί του» διηγείται συνεργάτης του κ. Σημίτη. «Πού να ήξερα ότι υπήρχε αυτό το αμύθητο «πόθεν έσχες»... προσθέτει. Στη δήλωση «πόθεν έσχες» του 2004 ο κ. Μαντέλης εμφανίζεται να κατέχει τεράστια ακίνητη περιουσία, αποτελούμενη από 26 οικοπέδα και ακίνητα συνολικού εμβαδού άνω του 1 εκατομμυρίου τετρ. μέτρων. Μια περιουσία που δηλώθηκε στη Βουλή, δικαιολογήθηκε από κληρονομίες αλλά κανείς δεν την πρό-

σεξε. Ο πρώην υπουργός έδωσε τρεις μεγάλες δουλειές στη Siemens, συνολικού ύψους 1,2 δισ. ευρώ.

«Υπάρχει πραγματικά τρόπος να αποφύγει κανένας δόλιες συμπεριφορές ανθρώπων που κάνουν τα πάντα για να κρυφτούν; Ποιος θα φανταζόταν ότι ο Μαντέλης άνοιγε κρυφά λογαριασμούς στο εξωτερικό με μεσάζοντα τον κουμπάρο του; Εμείς, όταν ακούσαμε την κατηγορηματική διάψευση του Μαντέλη από το Μπακού για τον λογαριασμό της Siemens τον πιστέψαμε» υπογραμμίζει στενός συνεργάτης του κ. Σημίτη. Στο παρασκήνιο λέγεται ότι

ο επίμαχος λογαριασμός στην Dresdner Bank ήταν το τελευταίο «πράσινο» στοιχείο που δόθηκε προτού φύγει για τη Γερμανία ο Μιχ. Χριστοφοράκος. Στελέχη που χειρίζονται την υπόθεση Siemens πιστεύουν ότι έρχεται «γαλάζια συνέχεια» και είναι θέμα χρόνου να ακολουθήσουν και άλλες αποκαλύψεις τύπου Μαντέλη οι οποίες αφορούν το «γαλάζιο» στρατόπεδο.

Η κλήση για να καταθέσει στην Εξεταστική Επιτροπή είναι πάντως το μικρότερο πρόβλημα του κ. Σημίτη. Το μείζον θέμα που προκύπτει αφορά το πολιτικό σύστημα γενικότερα. Όταν υπάρχουν καταθέσεις στη γερμανική Δικαιοσύνη ότι δόθηκαν για μίζες συνολικά 145 εκατ. μάρκα και ότι μέρος αυτών των χρημάτων κατευθύνθηκε στα ταμεία των δύο μεγάλων κομμάτων – οι χορηγίες του Α. Μαντέλη και το 1 εκατ. μάρκα του Θ. Τσουκάτου αποτελούν ψίχουλα –, είναι φανερό ότι όλοι οι πρωταγωνιστές θα χρειαστεί να επανατοποθετηθούν για το σκάνδαλο αυτό.

Ο πρώην
πρωθυπουργός
λέει ότι
δεν μπορεί
να καλούνται
να καταθέσουν
πρόσωπα
για λόγους
εντυ-
πωσιασμού

ΟΙ ΞΑΦΝΙΚΟΙ ΑΠΟΚΕΦΑΛΙΣΜΟΙ ΤΩΝ ΕΜΠΙΣΤΩΝ

Ήταν, πραγματικά, τόσο τυφλός ο πρώην πρωθυπουργός; Τα γεγονότα δείχνουν το αντίθετο. Οι πρώην συνεργάτες του Θ. Τσουκάτος και Τ. Μαντέλης μολονότι ήταν άτομα της εμπιστοσύνης του αποκεφαλί-

Ο κ. Τ. Μαντέλης

στηκαν με συνοπτικές διαδικασίες και χωρίς να δοθούν εξηγήσεις από το τότε πρωθυπουργικό γραφείο. Ως εκείνη τη στιγμή ο κ. Σημίτης τούς στηριζε απόλυτα, ερχόμενος σε αντιπαράθεση με άλλα στελέχη και υπουργούς του ΠαΣοΚ. «Ο Σημίτης» αναφέρουν πολιτικοί που τον έζησαν από κοντά «όταν έδειχνε εμπιστοσύνη σε έναν άνθρωπο δεν πίστευε εύ-

κολα όσους τον κακολογούσαν». Οι ξαφνικές αποπομπές στελεχών είχαν τις αιτίες τους και αυτές οφείλονταν στον θυμολύμενο άφιλο χαρακτήρα του πρώην πρωθυπουργού. Στο «σημιτικό σύστημα» λειτουργούσε μια... «υπηρεσία εσωτερικού ελέγχου». Λέγεται ότι κεντρικό ρόλο σε αυτήν κατείχε ο τότε γραμματέας του υπουργι-

κού συμβουλίου κ. Σ. Κοσμίδης, ο οποίος αποτελούσε τα μάτια και τα αφτιά του κ. Σημίτη. Όταν πλήθαιναν οι ενδείξεις για ύποπτες συμπεριφορές ή έρχονταν στην επιφάνεια ζητήματα που προκαλούσαν το κοινό αίσθημα, η λύση που δινόταν ήταν πολιτική. Οι «κατηγορούμενοι» ακόμη και αν δεν υπήρχαν αποδείξεις απομακρύνονταν πάραυτα και τα υπό-

λοιπα, όταν χρειαζόταν, τα αναλάμβανε η Δικαιοσύνη. Εκτός από τους Τ. Μαντέλη και Θ. Τσουκάτο το αποδεικνύουν και οι περιπτώσεις των κκ. Στ. Μανίκα, Μιχ. Νεονάκη, Ευ. Μαλέσιου, Γ. Πανταγιά.

Ο κ. Θ. Τσουκάτος

Συνέντευξη στον Ν. ΧΑΣΑΠΟΠΟΥΛΟ

«ΕΧΕΙ ΑΝΟΙΞΕΙ το κουτί της Πανδώρας για τις μίζες των πολιτικών» προαναγγέλλει ο αντιπρόεδρος της κυβέρνησης κ. Θ. Πάγκαλος και επιτίθεται με σφοδρότητα εναντίον των πολιτικών που έχουν υποπέσει σε σκάνδαλα. Ακόμη και εναντίον των στελεχών του ΠαΣοΚ στην περίοδο της διακυβέρνησης της χώρας από τον κ. Κ. Σημίτη: «Η αλληλεγγύη που υπήρχε μεταξύ των ηγετικών στελεχών από το 2000 ως το 2004 μετεβλήθη σε συνενοχή» σημειώνει, σε συνέντευξή του που παραχώρησε στο «Βήμα», και προσθέτει ότι τη διαφθορά τότε την έβλεπε ο ίδιος, την ακουμπούσε, «ερχόταν και

μ' έβρισκε». Ο κ. Πάγκαλος επιτίθεται στον τέως πρωθυπουργό κ. Κ. Καραμανλή, λέγοντας ότι «κυβερνούσε από καθ' έδρα», καλώντας τον να καταθέσει στην Εξεταστική Επιτροπή για το Βατοπαίδι, αφού ορισμένες υποθέσεις από το σκάνδαλο δείχνουν προς την κατεύθυνση Μαξίμου. Εξαπολύει επίθεση στο ΚΚΕ, λέγοντας ότι επιδίωξή του είναι να διαλύσει το κράτος και να επιβάλει τη δικτατορία του προλεταριάτου, ενώ χαρακτηρίζει ως πράξη βίας την απόπειρα συνδικαλιστών του ΚΚΕ να εισέλθουν στη Βουλή. Προαναγγέλλει, τέλος, ότι η σύζυγός του Χριστίνα θα είναι υποψήφια στις δημοτικές εκλογές, αλλά – όπως σημειώνει – «με το όνομά της, όχι με το δικό μου».

Θ. ΠΑΓΚΑΛΟΣ

«Η αλληλεγγύη του ΠαΣοΚ έγινε συνενοχή»

Ο αντιπρόεδρος της κυβέρνησης σχολιάζει τη δεύτερη τετραετία Σημίτη

– Κύριε αντιπρόεδρε, η κυβέρνηση κήρυξε τον πόλεμο κατά της διαφθοράς και υπέρ της διαφάνειας, με αποτέλεσμα να παραιτηθεί ο κ. Ρόβλιας. Κήρυξε τον πόλεμο εναντίον της φοροδιαφυγής και παραιτήθηκε η κυρία Γκερέκου. Ανοίξε τις εξεταστικές επιτροπές και δύο στελέχη του, ο κ. Τσουκάτος και ο κ. Μαντέλης, παραδέχθηκαν ότι εισέπραξαν μαύρο πολιτικό χρήμα. Τι συμβαίνει; Το ΠαΣοΚ τρώει τα παιδιά του; «Το ΠαΣοΚ δεν είχε ποτέ την πρόθεση να αποκρύψει ή να συγκαλύψει ή να συγχωρήσει τίποτε. Και μ' αυτή την έννοια δεν πρέπει κανείς να περιμένει στο μέλλον ότι όταν υπάρχουν άμεσες ή έμμεσες ενδείξεις για την εμπλοκή στελεχών του ΠαΣοΚ σε υποθέσεις αδιαφάνειας από την πλευρά μας να υπάρξει οποιαδήποτε προσπάθεια συνενοχής και συγκαλύψεως».

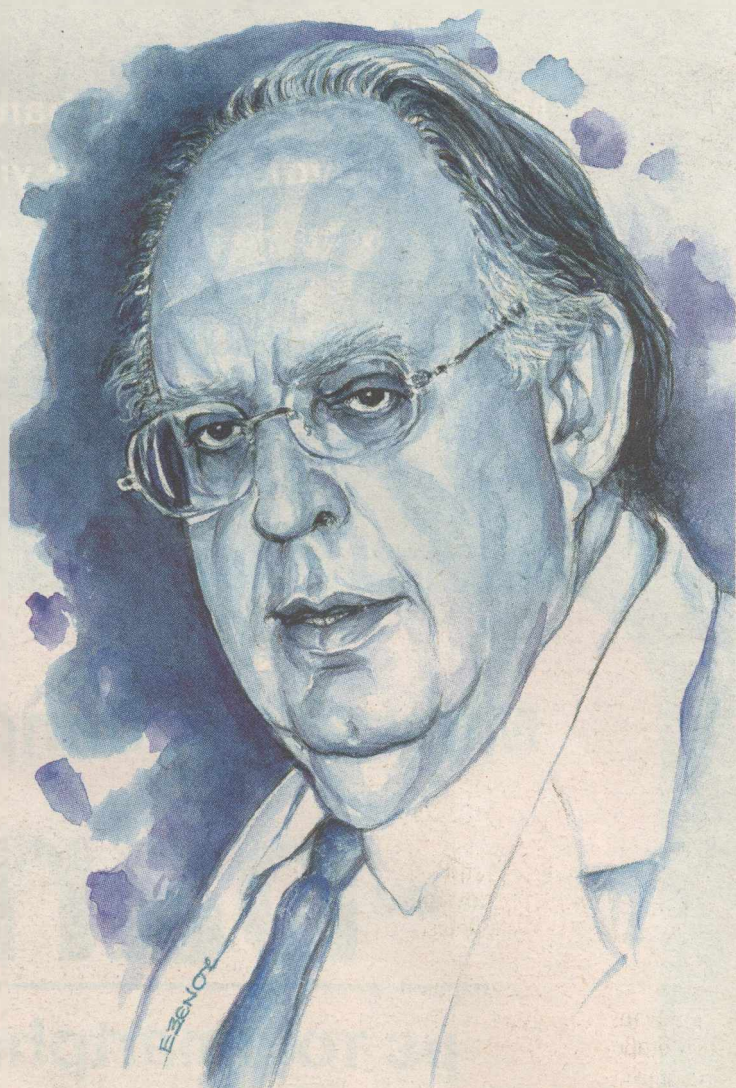
– Δηλαδή ως τώρα να υποθέσω ότι υπήρχαν προσπάθειες συγκαλύψεως; «Η αποτυχία του ΠαΣοΚ, που ήταν και

αποτυχία του μεγάλου εκσυγχρονιστικού εγχειρήματος του ελληνικού λαού από το 2000 ως το 2004, οφείλεται στο ότι βαθμιαία η αλληλεγγύη που υπήρχε μεταξύ των ηγετικών στελεχών του μετεβλήθη σε συνενοχή. Η αλληλεγγύη είναι λαμπρή συμπεριφορά όταν αφορά κοινωνικές ομάδες, όταν αφορά τους λαούς παγκοσμίως και όταν αφορά ανθρώπους και ιδίως όταν αφορά τα στελέχη του ιδίου κόμματος. Όταν μεταβάλλεται σε συνενοχή, τότε υπάρχει η βασική αιτία για τη μετατροπή του συστήματος σε κλειστό σύστημα, της δημοκρατίας σε ολοκληρωτισμό, της εξουσίας που προέρχεται από τον λαό και ασκείται εν ονόματι του λαού σε κάποια μορφή τυραννίας. Δεν είναι τυχαίο ότι ο λαός ξεσηκώθηκε εναντίον του κομμουνισμού και τον ανέτρεψε στην Ανατολική Ευρώπη με το σύνθημα “γκλάσνοστ” που θα πει “διαφάνεια”. Πάνω απ' όλα έπρεπε να είναι γνωστό και πρέπει να είναι γνωστό τι κάνει η εξουσία».

– Για τις υποθέσεις Ρόβλια και Γκερέκου;

“
Επί
κυβερνήσεως
Σημίτη έβλεπα
τη διαφθορά.
Την
ακουμπούσα.
Ερχόταν και μ'
έβρισκε, με
την έννοια ότι
τα θύματά της
διαμαρτύρονταν
”

«Θα μου επιτρέψετε να σας πω ότι η υπόθεση Ρόβλια δεν είναι ίδια με την υπόθεση Γκερέκου. Η υπόθεση Γκερέκου έχει διάφορες οικογενειακές διαστάσεις τις οποίες μπορεί εύκολα κανείς να δει. Και στις δύο περιπτώσεις όμως δεν υπάρχει άμε-

ση ωφέλεια ούτε του ενός ούτε και της άλλης. Οσον αφορά την Εξεταστική Επιτροπή, υπάρχουν σοβαρά προβλήματα για τη ΝΔ. Απλώς αυτό το πρόβλημα που ανέκυψε στο ΠαΣοΚ είναι πιο έκδηλο, με την έννοια ότι αυτοί ομολόγησαν. Και καλά έκαναν. Καλό θα ήταν να μάθουμε επιτέλους κάτι παραπάνω και από το μυστήριο που περιβάλλει τις σχέσεις της ΝΔ με τη Siemens και το ακόμη πιο θολό τοπίο των σχέσεων της ΝΔ με το Βατοπαίδι».

– Ωστόσο πρέπει να παραδεχθείτε ότι η ομολογία τόσο του κ. Τσουκάτου όσο και του κ. Μαντέλη ανοίγει επιτέλους το κουτί της Πανδώρας για τις μίζες των πολιτικών.

«Μα έχει ανοίξει. Χρειάζεται να μιλήσει ο ένας ή ο άλλος για να υπάρξει το ζήτημα; Όταν ο κόσμος σου λέει “π θα γίνει, θα τιμωρηθούν οι κλέφτες, θα αποκατασταθούν οι ζημιές που υπέστη ο κρατικός προϋπολογισμός, θα σταματήσει αυτό το πράγμα επιτέλους;”. Αυτό σου το λένε καθημερινά. Οι περισσότεροι που μου το λένε εμένα μου το λένε υποστηρικτικά και φιλικά. “Να μη φοβά-

στε τίποτε, ξεσκεπάστε τους. Προωθήστε τους στην Εισαγγελία να τιμωρηθούν”. Ως αντιπολιτευτική νύξη ελάχιστοι το λένε».

– Πολλοί πολιτικοί που παρανόμησαν κρύβονται πίσω από την παραγραφή. Γιατί δεν έχετε κινηθεί και αστικά εναντίον τους; Εκεί θα τους πονέσει.

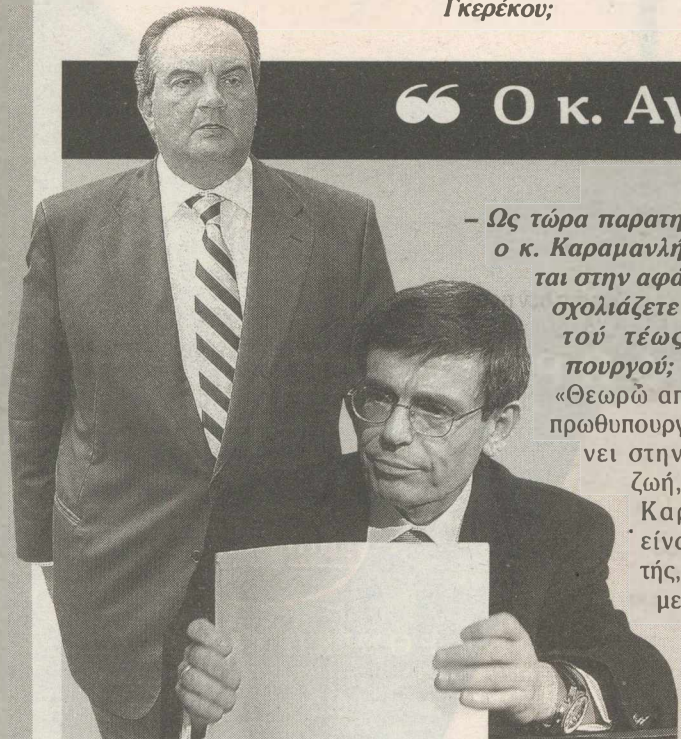
«Κινείται ο νόμος για την αλλαγή περί ευθύνης υπουργών. Το βασικό θέμα το οποίο πρέπει να αλλάξει είναι το θέμα της παραγραφής. Το θέμα της αστικής ευθύνης δεν έχει πει κανείς ότι θα το αποφύγει. Αλλά θα πρέπει να περιμένουμε τα αποτελέσματα των εξεταστικών επιτροπών».

– Στο εσωτερικό μέτωπο ποιος νομίζετε σήμερα ότι είναι ο μεγαλύτερός σας αντίπαλος; «Η συνήθεια».

– Δηλαδή;

«Έχουμε έναν κρατικό μηχανισμό που έχει συνηθίσει να μην υλοποιεί ή να υλοποιεί επιλεκτικά. Η πρώτη αν θέλετε διάσταση είναι και η πιο αθώα. Έχει σχέση με τη διάθεση του υπαλλήλου να εργαστεί, να αντιμετωπίσει σημαντικά ζητήματα, να διακινδυνεύσει. Η δεύτερη διά-

“ Ο κ. Αγγέλου ήταν το alter ego του κ. Καραμανλή ”

– Ως τώρα παρατηρούμε ότι ο κ. Καραμανλής βρίσκεται στην αφάνεια. Πώς σχολιάζετε τη στάση του τέως πρωθυπουργού; «Θεωρώ απαράδεκτο πρωθυπουργός που μένει στην πολιτική ζωή, γιατί ο κ. Καραμανλής είναι βουλευτής, να μη συμμετέχει ενεργά στην πολιτική ζωή.

Επρεπε από τις εκλογές να τον είχαμε ακούσει να ομιλεί μερικές δεκάδες φορές, να ομιλεί για το ένα ή για το άλλο, όπως είναι υποχρέωσή του κατά την άποψή μου. Όχι μονάχα για τις ευθύνες της κυβέρνησής του, αλλά και για πράγματα του μέλλοντος. Όπως είχε κάνει ο Ανδρέας Παπανδρέου όταν ήταν στην αντιπολίτευση μεταξύ του '90 και του '94 και όπως έκανε ο Σημίτης σε μεγάλο βαθμό ώσπου απήλθε από τη Βουλή, και ύστερα από αυτό. Ορισμένες υποθέσεις, το Βατοπαίδι περισσότερο από τις άλλες, δεί-

χνουν προς την κατεύθυνση του Μεγάλου Μαξίμου. Έχουμε μάρτυρες οι οποίοι συγκεκριμένα μας λένε ότι δέχονταν οδηγίες από τον κ. Αγγέλου. Ο κ. Αγγέλου ήταν το alter ego του κ. Καραμανλή. Σήμερα είναι σαν να κατηγορήσει κάποιος εμένα και ο Γιώργος Παπανδρέου να μην παίρνει θέση. Δεν είναι δυνατόν. Υπάρχουν συνεργασίες οι οποίες είναι θεσμικά από τη φύση των πραγμάτων τόσο στενές ώστε δεν μπορεί κανείς να φανταστεί ότι ο ένας αποκρύπτει από τον άλλον πράγματα τόσο σημαντικά, όσο μπορούσε να εί-

ναι μια υπόθεση όπως το Βατοπαίδι».

– Πάντως υπήρξε απόφαση να μην κληθεί ο κ. Καραμανλής στην Εξεταστική.

«Αυτό είναι απαράδεκτο. Εγώ νομίζω ότι είναι απαράδεκτο. Νομίζω ότι πρέπει με κάποιον τρόπο, με όλη την ευγένεια και την τιμή, αν θέλετε, που προσήκει στον πρώην πρωθυπουργό, να πάει ο πρόεδρος της επιτροπής και να του πει “κύριε πρόεδρε, με συγχωρείτε, έχουν προκύψει ορισμένα ερωτήματα στα οποία εσείς μπορείτε να βοηθήσετε”».

Υπάρχουν μάρτυρες, επισημαίνει ο κ. Πάγκαλος, που λένε ότι ο κ. Ι. Αγγέλου (δεξιά) δεχόταν οδηγίες από τον κ. Κ. Καραμανλή

“Οι «υπαλληλίσκοι» και ο «επαναστατικός ηγέτης»”

– Πώς σχολιάζετε όλες αυτές τις κινητοποιήσεις από το ΠΑΜΕ και το ΚΚΕ στα κρουαζιερόπλοια;

«Εγώ είμαι ένας από τους λίγους που παίρνουν στα σοβαρά το ΚΚΕ στη χώρα. Και λόγω προϋστορίας αν θέλετε, λόγω νεανικής ασθένειας. Στο τελευταίο κείμενο που εξέδωσαν προ εβδομάδων είναι σαφές ότι απορρίπτουν το Σύμφωνο της χώρας, ότι επιδιώκουν την ανατροπή του υπάρχοντος πολιτικού και κοινωνικού συστήματος και επιδιώκουν αυτό να γίνει χωρίς οι υπόλοιποι να τους πάρουν χαμπάρι».

– Εννοείτε ανατροπή του συστήματος;

«Ναι, διάλυση του συστήματος. Είναι σαφές, το λένε, δεν είναι κάτι που φαντάζομαι. Τα έχει πει η κυρία Παπαρήγα στη Βουλή και τα λέει κατά τέτοιο τρόπο ώστε να μην τα καταλαβαίνει κανείς, αλλά τελικά αυτά λέει. Ξέρετε, όταν έχεις να μελετήσεις αυτόν τον χώρο πρέπει να ξέρεις να διαβάζεις και ανάμεσα στις γραμμές».

– Με ποια πρόθεση;

«Είναι σαφές η πρόθεσή τους. Διάλυση του κράτους, κορύφωση της ανεργίας, λαϊκή δυστυχία, ανατροπή χωρίς ένοπλο αγώνα, που δεν τον τολμάνε. Τον έχουν αποπειραθεί προσφάτως και ηττήθηκαν. Πρόθεσή τους όμως είναι να επιβάλουν στην Ελλάδα τη δικτατορία του προλεταριάτου, που είναι η έκφραση των εργαζομένων μέσω του ενός κόμματος και της μιας ηγεσίας. Όταν κανείς σκέφτεται τον υποκειμενικό παράγοντα αυτής της εξέλιξης με το σημερινό ΚΚΕ με τους γραφειοκράτες υπαλληλίσκους του Περισού και την κυρία Παπαρήγα σε ρόλο επαναστατικού ηγέτη, είναι γελοία πράγματα. Μπορούν όμως να κάνουν τεράστια ζημιά και την έκαναν. Εγώ πιστεύω ότι έχουν λειτουργήσει για μια πτώση του ελληνικού τουρισμού που είναι τουλάχιστον 10% από το

20% συνολικά που φαίνεται ότι είναι η μείωση. Αυτό το 10% οφείλεται σε δικές τους ενέργειες. Πέραν αυτού υπάρχει και ένα θέμα. Πρέπει να σταματήσουμε να παίζουμε το κρυφό με την έννοια της βίας. Βεβαίως εγκληματίας είναι αυτός που σκοτώνει ανθρώπους. Αυτοί που έκαψαν τους τρεις ανθρώπους στην οδό Σταδίου είναι εγκληματίες και πρέπει να βρεθούν και να μπουν στη φυλακή. Υπάρχει και μια ανυπομονησία της κοινής γνώμης, γιατί επιτέλους δεν βρίσκονται; Αυτό όμως το φαινόμενο, αυτή η πράξη δεν είναι τυχαία. Ποιος επαγγέλλεται τη βία; Όταν φωνάζουν οι συνδικαλιστές – και μιλώ για τους που πετάνε τον κάδο μου πετάνε τον κάδο μου – και αναγνώρισα πρόσωπα στην τηλεόραση να φωνάζουν «να καεί, να καεί το μπουρδέλο η Βουλή», αυτό δεν είναι πράξη βίας;

σταση είναι ύποπτη, διότι η επιλεκτική υλοποίηση των νόμων, η εφαρμογή τους κατά τρόπο που να αφορά τον έναν και να μην αφορά τον άλλον δίνει ένα τεράστιο περιθώριο αυθαιρεσίας, το οποίο δυστυχώς φαίνεται ότι οδηγεί στη διαφθορά. Εγώ όταν μιλούσα επί κυβερνήσεως Σημίτη για τη διαφθορά δεν μιλούσα κατ' ανάγκην για διαφθορά κομματικών στελεχών. Εβλεπα τη διαφθορά. Την ακουμπούσα. Ερχόταν και μ' έβρισκε, με την έννοια ότι τα θύματα της διαφθοράς διαμαρτύρονταν. Είχα πολύ στενή επαφή με τον κόσμο, γι' αυτό εξάλλου είμαι 30 χρόνια βουλευτής. Παρά τις κατά καιρούς, θα έλεγα, αντιδημοφιλείς απόψεις μου και με τα μέτωπα που έχω ανοίξει ήμουν σε συνεχή επαφή με αυτού του είδους τη σιωπηρή λαϊκή εξέγερση, η οποία είχε αρχίσει πολύ καιρό πριν».

– Επί κυβερνήσεως Καραμανλή;

«Όταν ο κ. Καραμανλής κέρδισε τις εκλογές με το σύνθημα της “επανάδρουσης του κράτους”, σε αυτό το αίτημα ανταποκρινόταν και αυτό καταλάβαινε ο κόσμος. Δεν κατάλαβε

“Να μη φοβάστε τίποτε, ξεσκεπάστε τους. Προωθήστε τους στην Εισαγγελία να τιμωρηθούν». Οι περισσότεροι που μου το λένε εμένα μου το λένε υποστηρικτικά και φιλικά”

«Όταν ο κ. Καραμανλής κέρδισε τις εκλογές με το σύνθημα της “επανάδρουσης του κράτους”, σε αυτό το αίτημα ανταποκρινόταν και αυτό καταλάβαινε ο κόσμος. Δεν κατάλαβε

έδρας διακυβέρνηση”. Όταν του κατήγγειλα συγκεκριμένες υποθέσεις διαφθοράς, απαντούσε ότι δεν μπορούμε να μπούμε σε περιπτώσεις και ανεκδοτολογία, ότι πρέπει να προχωρούμε με θεσμικές τροποποιήσεις οι οποίες να καθιστούν αυτού του είδους τις παρεκτροπές αδύνατες. Σωστό; Σωστό, αλλά παράλληλα έπρεπε να συμμαζευτούν και τα καθημερινά, γιατί με τα καθημερινά κυβερνάται ο τόπος. Δεν κυβερνάται από καθ' έδρας, όπως είχα πει, δηλαδή με μεγάλη απόσταση από το λαϊκό αίσθημα. Αυτό μας διέλυσε τη δεύτερη τετραετία του ΠΑΣΟΚ, ενώ υπήρχαν όλες οι προϋποθέσεις για να πάμε μπροστά. Περιέργως, ενώ το ΠΑΣΟΚ του Σημίτη πέτυχε τον οικονομικό στόχο του, με την εισοδό μας στην ΟΝΕ, πέτυχε τον στόχο της τέλεσης των Ολυμπιακών Αγώνων και άλλαξε τελείως τη μορφή τουλάχιστον της περιοχής των Αθηνών και με σημαντικά έργα σε όλη την Ελλάδα. Ατόνησε μπροστά στην ανάγκη επιβολής διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων στις δομές του κράτους και της κοινωνίας, οι οποίες επιπλέον δεν κόστιζαν και πολλά λεφτά».

“Δήμαρχος η σύζυγος; Με τ' όνομά της”

– Αληθεύει ότι η σύζυγός σας Χριστίνα πρόκειται να είναι υποψήφια δήμαρχος στις δημοτικές εκλογές; Εσείς την ενθαρρύνετε να κατέβει στην πολιτική;

«Η γυναίκα μου απ' ό,τι ξέρω συμμετέχει σε μια κίνηση νέων ανθρώπων για την αξιοποίηση των ευκαιριών που παρέχει ο “Καλλικράτης” στον νέο Δήμο Σαρωνικού. Είναι δημοσιογράφος, συνάδελφός σας, και ο πατέρας της ήταν επί χρόνια δημοτικός σύμβουλος και αντιδήμαρχος στα Καλύβια. Έχει λοιπόν ενδιαφέροντα και δυνατότητες που δεν έχουν σχέση με την οικογενειακή μας συμβίωση. Ο,τι κάνει θα το κάνει όπως δικαιούται ως έλλην πολίτης και με το όνομά της, όχι με το δικό μου».

Η κυρία Χριστίνα Χριστοφοράκη σύζυγος του κ. Πάγκαλου, θα κατέλθει στις δημοτικές εκλογές

«Άλλο ο Μαντέλης, άλλο ο Τσουκάτος»

Ο «στρατηγός» υποστηρίζει ότι δεν έχει κρύψει τίποτε

Την ετοιμότητά του να παραστεί ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής της Βουλής για την υπόθεση Siemens εκφράζει ο κ. Θ. Τσουκάτος μετά τη νέα τροπή που έδωσε η κατάθεση του κ. Τ. Μαντέλη. Ο άλλοτε πανίσχυρος συνεργάτης του πρώην πρωθυπουργού κ. Κ. Σημίτη ξεκαθαρίζει ότι δεν έχει κανένα λόγο να αποκρύψει τίποτε απ' όσα έγιναν. «Θα σεβαστώ και θα συμβάλω στις εργασίες της Εξεταστικής Επιτροπής. Θα ανταποκριθώ στο κάλεσμα της επιτροπής όταν αυτό γίνει. Οφείλω να το πράξω για χάρη της αλήθειας την οποία υπηρετώ» λέει σε φίλους και συνεργάτες του ο κ. Τσουκάτος. Υπενθυμίζεται ότι ο κ. Τσουκάτος έχει παραδεχθεί πως μεσολάβησε για να εισέλθουν τα ταμεία του ΠΑΣΟΚ 1 εκατ. μάρκα, από τη Siemens, χωρίς αθέμιτη συμμετοχή, κατά δήλωσή του.

Ο «στρατηγός» όμως, όπως ήταν το προσωνύμιό του την περίοδο της παντοδυναμίας του στο πλευρό του κ. Σημίτη την περίοδο της πρωθυπουργίας του, επιμένει ότι η δική του υπόθεση δεν έχει καμία σχέση και είναι διαφορετική από εκείνη του πρώην υπουργού Μεταφορών. «Είναι διαμετρικά αντίθετες και δεν μπορεί να γίνει παραλληλισμός των δύο υποθέσεων, αυτής του Μαντέλη με αυτή του Τσουκάτου» επισημαίνει ο συνήγορός του κ. Διον. Γκούσκος και συμπληρώνει ότι ο κ. Τσουκάτος δεν πρόκειται να ασχοληθεί με άλλα πρόσωπα που εμπλέκονται στην υπόθεση Siemens, αλλά μόνο με εκείνα που αφορούν τον ίδιο.

Για τον κ. Σημίτη δεν πρόκειται να υπάρξει καμία μορφή σε όσα θα πει. Αντιθέτως, προτίθεται να υποστηρίξει ότι ο κ. Σημίτης ήταν ένας έντιμος πρωθυπουργός και σε καμία περίπτωση δεν ισχύουν οι καταγγελίες της κυβέρνησης του κ. Κ. Καραμανλή περί «αρχιερέα της διαπλοκής». Τη φράση αυτή είχε κάνει σημαία της η ΝΔ στην πορεία προς την εξουσία αλλά και κατά τη διάρκεια άσκησης της – κάτι όμως που στις εκλογές του περασμένου Οκτωβρίου ο κ. Καραμανλής αναγνώρισε ότι ήταν λάθος του.

Όπως σχολιάζουν συνομιλητές του, ο κ. Τσουκάτος εκτιμά ότι με τη στάση του το προηγούμενο διάστημα βοήθησε να αναδειχθεί ένα θέμα που επί δεκαετίες εκαλύπτετο από έναν βαρύ πέπλο σιωπής. Και το θέμα αυτό δεν είναι άλλο από τη χρηματοδότηση των πολιτικών κομμάτων από εταιρείες και επιχειρηματίες. Ο πρώην έμπιστος συνεργάτης του κ. Σημίτη επιμένει ότι έχει πει μόνο την αλήθεια και αυτό θα ξανακάνει εφόσον χρειαστεί, τηρώντας καθαρή στάση. Σχετικά με την απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ελέγχου των οικονομικών των κομμάτων και των βουλευτών, υποστηρίζεται από τον ίδιο ότι έχει καταθέσει όλα τα «πόθεν έσχες» του, επί επτά συναπτά έτη, τα οποία ήλεγξε ο ανακριτής, παράλληλα με τον έλεγχο και των λογαριασμών του.

Ο κ. Τσουκάτος έχει ήδη παραδεχθεί, με επίσημη δήλωσή του από τις 19 Ιουνίου 2008, ότι «ως μέλος της Κεντρικής Επιτροπής του ΠΑΣΟΚ και εν συνεχεία μέλος της Εκτελεστικής Γραμματείας μετείχα ενεργά στην οργάνωση της εκστρατείας για τις εκλογές. Δέχθηκα», τόνισε, «επίσκεψη στο γραφείο μου στο ΠΑΣΟΚ από τον κ. Μιχ. Χριστοφοράκο και έγινα αποδέκτης πρότασης για οικονομική συνεισφορά στην εκστρατεία του Κινήματος και μου ζητήθηκε τραπεζικός λογαριασμός στο εξωτερικό για να γίνει η μεταφορά χρημάτων. Απευθύνθηκα σε γνωστό μου πρόσωπο που ανέλαβε να δι-

Για τον κ. Σημίτη ο κ. Θ. Τσουκάτος προτίθεται να υποστηρίξει ότι ήταν ένας έντιμος πρωθυπουργός. Επίσης θα επισημάνει ότι έχει καταθέσει όλα τα «πόθεν έσχες» του επί επτά συναπτά έτη, τα οποία ήλεγξε ο ανακριτής

ευκολύνει το ΠΑΣΟΚ χωρίς δικό του όφελος και διεκπεραίωσε τη σχετική διαδικασία».

Στη συνέχεια «τα χρήματα, χωρίς άλλη δική μου ανάμειξη, ήρθαν στον Τομέα Οικονομικού του ΠΑΣΟΚ, παρελήφθησαν από τους αρμοδίους του Τομέα Οικονομικού και εισήλθαν στο ακέραιο στο ταμείο του Κινήματος (1 εκατ. μάρκα, δηλαδή 420.000 ευρώ). Δεν είχα ποτέ καμία προσωπική ανάμειξη ή άλλη αθέμιτη συμμετοχή».

ΗΛ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ Εγώ έδωσα τα λεφτά στον Ρόκο

Ο πρώην γενικός διευθυντής της Siemens είχε καταθέσει ότι άνοιξε τον λογαριασμό καθ' υπόδειξη των Γερμανών

Ρεπορτάζ
ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΜΠΡΟΥΣΑΛΗ

Μια κατάθεση από το παρελθόν επιβεβαιώνει τους ισχυρισμούς του κ. Τάσου Μαντέλη για τον «άγνωστο» εντολέα των πληρωμών της Siemens προς τον πρώην υπουργό Μεταφορών. Πρόκειται για την κατάθεση του κ. Ηλία Γεωργίου, πρώην γενικού διευθυντή τηλεπικοινωνιών της Siemens Hellas, κατηγορούμενου για τα «μαύρα ταμεία». Ηταν ο άνθρωπος «κλειδί» στην ελληνική θυγατρική του γερμανικού κολλοσσού τουλάχιστον ως το έτος 1998, οπότε τον διαδέχθηκε ο Πρόδρομος Μαυρίδης.

Ο 71χρονος κατηγορούμενος αρχικά κρίθηκε προφυλακιστέος και στη συνέχεια η κράτησή του αντικαταστάθηκε με περιοριστικούς όρους. Κατά την απολογία του για τα κακουρήματα της ενεργητικής δωροδοκίας και της νομιμοποίησης εσόδων ρωτήθηκε από τον κ. Ζαγοριανό και για τον λογαριασμό στο όνομα Α. Roccos που, όπως αποδείχθηκε από την άρση του τραπεζικού απορρήτου, ανήκε στον κουμπάρο του πρώην υπουργού Μεταφορών κ. Μαντέλη.

«Και τους δύο λογαριασμούς τους άνοιξε καθ' υπόδειξη των γερμανικών στελεχών της Siemens Γερμανίας, δεν θυμάμαι να σας πω ποιοι ήταν αυτοί και ίσως να μη ζουν» ανέφερε στην κατάθεσή του για τους επιμαχούς λογαριασμούς, ένας εκ των οποίων ήταν αυτός με το ψευδώνυμο Α. Roccos. «Οι Γερμανοί την περίοδο που

ήμουν εγώ και συγκεκριμένα ως το 1999 είχαν το δικαίωμα νόμιμα να δαπανούν χρήματα χωρίς παραστατικά για την εξυπηρέτηση των αναγκών της εταιρείας και συγκεκριμένα για αφανείς σκοπούς και αφανείς υπηρεσίες, σε σχέση πάντοτε με μεγάλα και πολύπλοκα έργα».

Όταν ο ανακριτής τον καλεί να προσδιορίσει τους αφανείς σκοπούς και υπηρεσίες, ο κ. Γεωργίου αποκρίνεται: «Υπήρχαν κάποιες εξυπηρέτησεις που ήθελαν να κάνουν οι Γερμανοί, όπως να πληρώσουν το ξενοδοχείο ενός πελάτη, γεγονός που δεν ήθελαν να γίνει γνωστό προς τα έξω για δικούς τους λόγους. Με-

τά υπήρχαν και κάποια τιμολόγια που για λόγους που γνώριζαν εκείνοι δεν έπρεπε να πληρωθούν από τα επίσημα ταμεία της Siemens. Μάλιστα είχα πάρει και εγώ εντολή να δώσω χρήματα σε ένα είδους τιμολόγιο που είχε εκδοθεί στον δικαιούχο του τιμολογίου από τα λεφτά που μου έβζαν στους δύο επίμαχους λογαριασμούς».

Ο κ. Ζαγοριανός του ζητεί να κατονομάσει τον δικαιούχο του τιμολογίου με το όνομα Roccos και ο Γεωργίου απαντά: «Είναι η περίπτωση με τα χρήματα που έχω στείλει στον λογαριασμό με το κωδικό όνομα Roccos στην Canadian Imperial Bank της Ελβετίας, ποσό περίπου 100.000 ευρώ». Ερωτηθείς ποιος του έδωσε τη σχετική εντολή πληρωμής, ο πρώην γενικός διευθυντής τηλεπικοινωνιών της Siemens απαντά: «Οι Γερμανοί, αλλά δεν θυμάμαι ποιος ακριβώς» και αργότερα υποστηρίζει: «Δεν γνωρίζω τίποτα για το έγγραφο αυτό σημείωμα που μου λέτε, γνωρίζω όμως τα στοιχεία του λογαριασμού στον οποίο ενέβασα το ποσό των 200.000 γερμανικών μάρκων με σχετική εντολή που έδωσα στις 2.11.1998, αφού είχα επιστρέψει από το Μόναχο στην Αθήνα, όπου είχα μεταβεί για την εκκαθάριση του λογαριασμού, αφού είχα ήδη αποχωρήσει».

Ανακριτής: «Τον γνωρίζετε τον κ. Ρόκο;». Γεωργίου: «Δεν γνωρίζω ποιος είναι ο Α. Ρόκος. Δεν θυμάμαι αν μου έδειξαν οι Γερμανοί το τιμολόγιο ή αν μου έδωσαν μόνο τα στοιχεία του τιμολογίου με βάση το οποίο θα έπρεπε να κάνω την πληρωμή».

Ο κ. Ηλίας Γεωργίου, πρώην στέλεχος της Siemens, είχε καταθέσει στον ανακριτή ότι τακτικά της εταιρείας ήταν η καταβολή χρημάτων χωρίς παραστατικά για αφανείς σκοπούς και υπηρεσίες σε σχέση με μεγάλα και πολύπλοκα έργα

Τα 12 «κavτά» σημεία της ομολογίας Μαντέλη

1. «Η απλή αλήθεια είναι ότι πολύ χρόνο μετά τη σύναψη των προγραμματικών συμβάσεων (ΟΤΕ - Siemens) δέχθηκα προεκλογική ενίσχυση - χορηγία εκλογικού αγώνα - της τάξεως των 200.000 μάρκων, κάτι λιγότερο από 100.000 ευρώ. Αυτή είναι η πραγματικότητα».

2. «Εχω πάρει μια εκλογική πατοροχή, μια χορηγία μέσα στη συνθηθισμένη πρακτική, την οποία την ξέρετε και την ξέρουμε όλοι ότι υπάρχει αυτή την πρακτική».

3. «Καμία εύνοια. Δεν υπάρχει έδαφος να πει κανείς ότι ο Μαντέλης έκανε κάτι για να ευνοήσει τη Siemens και ότι ο Μαντέλης κάτι έκανε για το οποίο του υποσχέθηκαν ή του έδωσαν, ή του έκαναν, ή του έβραναν».

4. «Ποιος ο λόγος να υπάρξει δωροδοκία; Για ποιο λόγο της Siemens να μου προσφέρει αυτό το ποσό ή οποιοδήποτε άλλο ποσό, κάποια εκατομμύρια μάρκα ή οτιδήποτε άλλο ποσό θέλετε, για κάτι που ήταν δεδομένο ότι θα υπογραφεί (σ.σ.: εννοεί τις προγραμματικές συμβάσεις του ΟΤΕ με τη Siemens), αφού εγώ ήμουν θετικός από την πρώτη στιγμή;».

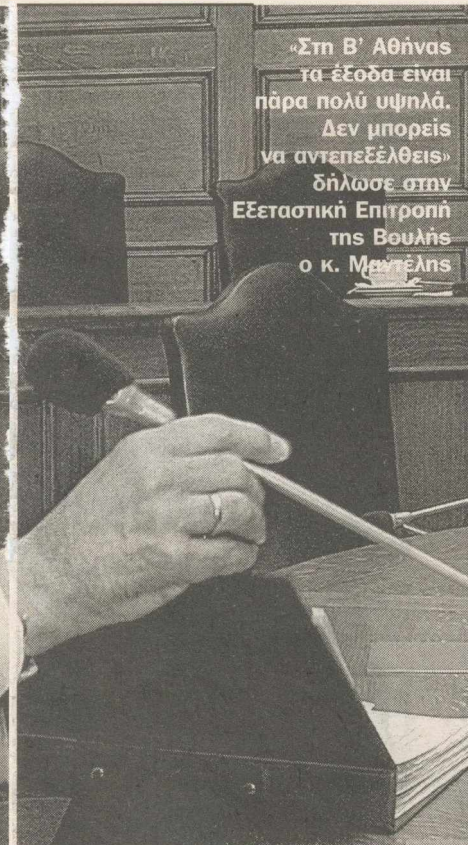
5. «Το κύριο πρόβλημα που αντιμετώπιζα ήταν το πρόβλημα των εκλογικών δαπανών».

Οι εκλογικές δαπάνες της Β' Αθήνας είναι υπέρογκες. Στο ήμουν βουλευτής της Κεφαλονιάς δεν είχα ανάγκη, τα έβγαζα πέρα μόνος μου. Ομως στη Β' Αθήνας τα έξοδα είναι πάρα πολύ υψηλά. Δεν μπορείς να αντεπεξέλθεις».

6. «Εν όψει του ότι χρειαζόμουν να έχω χορηγίες ζήτησα από τον φίλο μου (σ.σ.: τον κ. Γ. Τσουγράνη) να μου ανοίξει έναν λογαριασμό για να μπορέσω να μαζέψω χορηγίες από πολιτικούς φίλους στο εξωτερικό. Δεν του είπα από πού θα προέρχονται οι χορηγίες γιατί δεν χρειαζόταν να το πω. Δεν ήξερα ούτε καν από πού προερχόταν».

7. «Τέλη Οκτωβρίου με αρχές Νοεμβρίου του 1998 δέχθηκα τηλεφώνημα από ένα στέλεχος της Siemens που μου είπε ότι εκπροσωπεί τη διοίκηση της Siemens Γερμανίας. Οχι, ούτε ποτέ είχα άλλη σχέση, ή πριν ή μετά, μαζί του. Μου είπε πολύ απλά ότι θέλουν να ενισχύσουν τον εκλογικό μου αγώνα. Πράγματι κατατέθηκαν 200.000 μάρκα, δηλαδή κάτι λιγότερο από 100.000 ευρώ».

8. «Θέλω να είμαι ειλικρινής. Στον λογαριασμό υπάρχει άλλο ένα ποσό, παρόμοιο. Νομίζω ότι είναι άλλες 220.000 ευρώ ή 240.000 μάρκα, δηλαδή άλλα 100.000 ή 120.000 ευρώ. Γι' αυτό δεν με πήρε αυτό τα χρήματα».

ογίας Μαντέλη

κανείς τηλεφώνω να μου πει τίποτα. Δεν μου είπε κανείς από πού προέρχονται. Και επομένως ως γεγονός εγώ δεν γνωρίζω από πού προέρχονται. Ομως είναι ενδεχόμενο να προέρχονται από τη Siemens, είναι ενδεχόμενο να μην προέρχονται».

9. «Η εκλογική χορηγία χρησιμοποιήθηκε εξ ολοκλήρου για τις εκλογικές δαπάνες, αλλά (...) προτιμούσα να χαλάω τα χρήματα που είχα στα χέρια μου και δεν χάλαινα από εκείνα, ξέροντας πως ό,τι μου χρειαστεί θα πάρω από εκεί για να συμπληρώσω».

10. «Οι εκλογικές χορηγίες δεν πρέπει να πηγαίνουν στο πρόσωπο του βουλευτή. Αποφύγει ο βουλευτής να φαίνεται ποιος έχει χορηγούς και αποφύγει και ο χορηγός να λείπει ότι χορηγεί βουλευτή».

11. «Το ότι μήνικε το όνομα της κόρης μου (στον λογαριασμό) δείχνει ότι δεν υπήρχε καμία σκέψη ότι αυτά τα χρήματα μπορεί να είναι δωροδοκία, γιατί κανείς πατέρας δεν θα έβαζε το παιδί του σε αυτή την περίπτωση».

12. «Από τα χρήματα αυτά κά- ποια στιγμή έστειλα στον γιο μου που σπούδαζε στην Αμερική (...) που δεν ξέρει βέβαια εκείνος από πού μπορεί να είναι αυτά τα χρήματα. Ήταν από τον πατέρα του αυτά τα χρήματα».

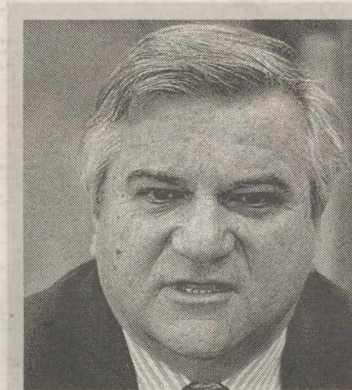
Θα αποζημιώνουν το Δημόσιο με τις περιουσίες τους όσοι παρανομούν

Το κράτος θα επιδιώκει αστική ευθύνη όταν έχουν παραγραφεί οι ποινικές ευθύνες

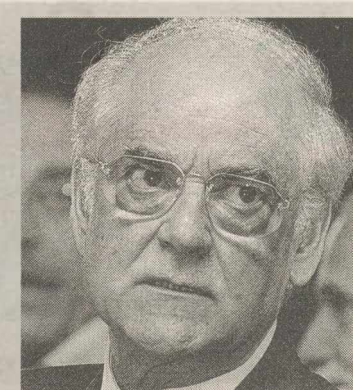
Ρεπορτάζ Ν. ΧΑΣΑΠΟΠΟΥΛΟΣ

Αγωγές που θα σπρέφονται εναντίον πρώην υπουργών απαιτώντας την επιστροφή των χρημάτων στο Δημόσιο από τη ζημία που αποδεδειγμένα προκάλεσαν ετοιμάζει η κυβέρνηση. Επιδίωξη της είναι να παρακαμφθεί το ισχυρό χαρτί της παραγραφής και να ικανοποιηθεί το λαϊκό περί δικαίου αίσθημα. Οι αγωγές, που θα γίνουν για κανόνες για το Δημόσιο για τους πολιτικούς όταν έχουν παραγραφεί οι ποινικές ευθύνες για αδικήματα που διαπράττουν, θα έχουν στόχο τη δήμευση των περιουσιών, το «πάγωμα» των τραπεζικών λογαριασμών, τα πρόστιμα αλλά και τη φυλάκιση και θα κινούνται παράλληλα με τις εξεταστικές επιτροπές. Πρόταση για αναζήτηση και της αστικής ευθύνης και όχι μόνο της ποινικής ή της πολιτικής έχει κατατεθεί ήδη προς συζήτηση, τόσο από βουλευτές του ΠαΣοΚ όσο και από βουλευτές των άλλων κομμάτων, για τα πολιτικά πρόσωπα, κυρίως εναντίον πρώην υπουργών που έχουν αναμειχθεί στα σκάνδαλα.

Σύμφωνα με κυβερνητικές πηγές, η κυβέρνηση εξετάζει όλα τα νομικά δεδομένα προτού προχωρήσει στη λύση αυτή με κύριο στόχο να αποφευχθεί η σπασωφόρα πολιτικών προσώπων που την επιτυγχάνουν με την παραγραφή των αδικημάτων τους. Ο υπουργός Δικαιοσύνης κ. Χ. Καστανίδης μιλώντας στο «Βήμα» δήλωσε ότι «η αστική ευθύνη των πολιτικών προβλέπει-

Ο κ. Καστανίδης δήλωσε ότι η αστική ευθύνη των πολιτικών προβλέπεται πλέον από τον νέο νόμο περί «πόθεν έσχες»

Ο κ. Κακλαμάνης ζήτησε να ενεργοποιηθεί η αστική ευθύνη εναντίον όλων των πολιτικών που αποδεδειγμένα παρανόμησαν και πλούτισαν

ται πλέον από τον νέο νόμο περί «πόθεν έσχες» (άρθρο 12)». Ο πρώην Πρόεδρος της Βουλής κ. Απ. Κακλαμάνης ζήτησε και αυτός να ενεργοποιηθεί η αστική ευθύνη εναντίον όλων των πολιτικών που αποδεδειγμένα παρανόμησαν και παρανόμως πλούτισαν. Τώρα με τις διευκρινίσεις που έδωσε ο κ. Καστανίδης δεν απομένει τίποτα άλλο από το να δώσει η κυβέρνηση το «πράσινο φως» στον υπουργό Οικονομικών κ. Γ.

Παπακωνσταντίνου, ο οποίος εκπροσωπώντας νόμιμα το Δημόσιο θα καταθέσει αγωγή εναντίον πολιτικών προσώπων που με τις πράξεις τους προκάλεσαν ζημία στο Δημόσιο. Οι αγωγές, όταν αποφασίσει η κυβέρνηση να κατατεθούν, θα λειτουργήσουν ανεξάρτητα αν εκκρεμεί ποινική διαδικασία εναντίον των πολιτικών προσώπων ή ακόμα αν η υπόθεσή τους βρίσκεται στην Εξεταστική ή στην Ανακριτική Επιτροπή. Η αστική ευθύ-

νη αναμένεται να στραφεί προς τις υποθέσεις του Βατοπαιδίου (σε περίπτωση που δεν επιστραφούν οι εκτάσεις στο Δημόσιο), των ομολόγων (μπορούν να καταθέσουν αγωγές και οι πρόεδροι των Ταμείων) και βεβαίως της Siemens.

Το Δημόσιο θα πρέπει πρώτα να αποζημιώσει τη ζημία που προκλήθηκε και εν συνεχεία να απαιτήσει διὰ της δικαστικής οδού αποζημιώσεις πολλών εκατομμυρίων ευρώ για τους πολιτικούς που παρανόμησαν. Σε περίπτωση αδυναμίας καταβολής των αποζημιώσεων θα απαιτηθεί η δήμευση περιουσιακών στοιχείων αυτών των πολιτικών και το «πάγωμα» των τραπεζικών λογαριασμών τους.

Νομικοί κύκλοι σημειώνουν ότι υπάρχει περίπτωση να κατατεθεί αγωγή εναντίον πολιτικού προσώπου και η υπερπόσση αυτού του προσώπου να ισχυρισθεί ότι εκκρεμεί το ζήτημα της ποινικής δίωξης και να ζητήσει να ανασταλεί η διαδικασία της αγωγής, βάσει του άρθρου 250 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Οι ίδιοι κύκλοι επιμένουν πάντως ότι αυτό είναι «δυσνητικό» για το δικαστήριο, πράγμα που σημαίνει ότι το αίτημα της υπερπόσσης μπορεί να απορριφθεί και να ανοίξει διάπλατα ο δρόμος να τις αγωγές. Δύο συνταγματολόγοι-μέλη της κυβέρνησης, οι κκ. Ευ. Βενιζέλος και Α. Λοβέρδος, αναφέρονται σε συγγράμματά τους στην αστική ευθύνη των υπουργών, ύστερα όμως από καταδίκη τους από ποινικό δικαστήριο.

ΝΑ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΗΣΟΥΝ ΤΗ ΖΗΜΙΑ

Μιχ. Αυγουστιανός, επίκουρος καθηγητής Νομικής Πανεπιστημίου Αθηνών:

«Ως αστική ευθύνη εννοούμε την ευθύνη προς αποζημίωση, η οποία αποβλέπει κυρίως στην αποκατάσταση της ζημιάς αυτού που ζημιώθηκε και όχι στην επιβολή κυρώσεως κατά εκείνου που προκάλεσε τη ζημία, όπως η ποινική ευθύνη. Επομένως η αστική ευθύνη είναι ανεξάρτητη από ενδεχόμενη ποινική ευθύνη. Ειδικά για την αστική ευθύνη από πράξη διαφθοράς θα πρέπει να ληφθεί υπόψη και η Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης που προβλέπει ότι αυτός που ζημιώσε άλλον, επειδή διέπραξε ή επέτρεψε πράξη διαφθοράς, έχει υποχρέωση αποκατάστασης της ζημιάς».

10+1 ΠΡΟΣΩΠΑ ΠΟΥ «ΑΓΓΙΖΕΙ» ΤΟ ΣΚΑΝΔΑΛΟ

1. Τ. Μαντέλης
Πρώην υπουργός του ΠαΣοΚ, πρώην πρόεδρος του ΟΤΕ

Ομολόγησε ότι εισέπραξε 200.000 μάρκα από τη Siemens, τα οποία χαρακτήρισε προεκλογική χορηγία. Έχει ασκηθεί εναντίον του δίωξη σε βαθμό κακουργήματος και έχει διαταχθεί απαγόρευση εξόδου από τη χώρα.

2. Ντόρα Μπακογιάννη
Πρώην υπουργός της ΝΔ

Από το ημερολόγιο του Χριστοφοράκου προέκυψε ότι διατηρούσε προνομιακές σχέσεις μαζί του. Επιπλέον έχει προκύψει από την Εξεταστική Επιτροπή ότι έλαβε παροχές από τη Siemens. Εξετάζεται εάν οι παροχές αυτές έχουν σχέση με την άσκηση των υπουργικών καθηκόντων της. Δεν εκλήθη στην Εξεταστική Επιτροπή.

3. Θ. Τσουκάτος
Πρώην υψηλόβαθμο κομματικό στέλεχος του ΠαΣοΚ

Παραδέχθηκε ότι έλαβε από τη Siemens 1.000.000 μάρκα σε προεκλογική περίοδο, τα οποία, όπως είπε, τα παρέδωσε στα ταμεία του ΠαΣοΚ, προκαλώντας την αντίδραση της ηγεσίας του κυβερνώντος κόμματος. Θα κληθεί να καταθέσει στην Εξεταστική σύνομο.

4. Μ. Λιάπης
Πρώην υπουργός της ΝΔ

Δύο μάρτυρες στην Εξεταστική Επιτροπή, πρώην στελέχη του ΟΣΕ, κατέθεσαν ότι συνέχισαν τους «αντικανονικά και ανώμαλα εξελισσόμενους» διαγωνισμούς της Siemens για τον προαστιακό. Το όνομά του αναμειχθηκε και σε προνομιακές σχέσεις με τον κ. Χριστοφοράκο, με τη διοργάνωση εκδρομής στο εξωτερικό. Θα κληθεί στην Εξεταστική Επιτροπή.

5. Α. Τσοχατζόπουλος
Πρώην υπουργός του ΠαΣοΚ

Κατέθεσε για αυτόν στην Εξεταστική Επιτροπή ο... κ. Μαντέλης, λέγοντας ότι τις προγραμματικές συμβάσεις για τη Siemens δεν τις υπέγραψε μόνος του, αλλά χρειάζονταν και η υπογραφή του κ. Τσοχατζόπουλου που ήταν υπουργός Ανάπτυξης. Το όνομά του αναμειχθηκε και σε κάποιες ηλεκτρικές συσκευές που έλαβε από τη Siemens. Θα κληθεί στην Εξεταστική Επιτροπή.

6. Κυρ. Μητσotάκης
Βουλευτής της ΝΔ

Το όνομά του αναμειχθηκε στην προμήθεια ενός υπερσύγχρονου τηλεφωνικού κέντρου από τη Siemens. Αργότερα όμως δήλωσε ότι το πλήρωσε με δόσεις. Το θέμα αυτό θα εξεταστεί κατά την έρευνα στο λογιστήριο της Siemens από το ΣΔΟΕ.

7. Ι. Παπαντωνίου
Πρώην υπουργός του ΠαΣοΚ

Κλήθηκε στην Εξεταστική Επιτροπή για να δώσει εξηγήσεις για τη σύμβαση του C4, στην οποία υπερεργολάβος ήταν η Siemens. Όταν ήταν υπουργός Εθνικής Αμυνας αποφασίστηκε η προμήθεια του συστήματος αυτού. Πληροφορίες αναφέρουν ότι ενδέχεται να κληθεί και πάλι στην Εξεταστική.

8. Χ. Μαρκογιαννάκης
Πρώην υπουργός της ΝΔ

Ήταν υπουργός όταν παρελήφθη το σύστημα C4 της Siemens. Ερευνάνται κατά πόσον ήταν ορθή και νόμιμη η παραλαβή του συστήματος.

Αγνωστος Χ
Αναζητείται ακόμη ένα πολιτικό πρόσωπο που αναμειχθηκε σε «χορηγίες» της Siemens. Τα μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής έχουν βάσιμες υποψίες ότι βρίσκεται το όνομά του στους καταλόγους της γερμανικής εταιρείας, μετά τον έλεγχο που διενήργησε το ΣΔΟΕ στο λογιστήριο της Siemens.

9. Γ. Παπακωνσταντίνου
Υπουργός Οικονομικών

Ήταν μέλος του ΔΣ του ΟΤΕ την περίοδο που άρχισαν να εκτελούνται οι προγραμματικές συμβάσεις. Πληροφορίες επιμένουν ότι θα κληθεί στην Εξεταστική Επιτροπή.

10. Χρ. Βερελής
Πρώην υπουργός του ΠαΣοΚ

Ζήτησε μόνος του να καταθέσει στην Εξεταστική Επιτροπή για να αποδείξει, όπως είπε, ότι το Δημόσιο κέρδισε από τις συμβάσεις με τη Siemens. Δεν περιελήφθη στα ψηφοδέλτια του ΠαΣοΚ, ενώ υπάρχουν καταγγελίες ότι τον διαγωνισμό για τον προαστιακό δεν τον διεξήγαγε με κοινοτικούς αλλά με εθνικούς όρους.

© ΧΑΡΗΣ ΑΝΤΙΒΑΛΗΣ

Τραγουδάμε τη μοίρα μας αντί να την κλαίμε

Με ένα τροχόσπιτο και πολύ κέφι καλλιτέχνες ξορκίζουν με βαριετέ τη μιζέρια και χαρίζουν... δυο νύχτες διασκέδασης στον πεζόδρομο του Θησείου

Ρεπορτάζ
ΑΣΤΕΡΟΠΗ ΛΑΖΑΡΙΔΟΥ

«Ηθοποιός σημαίνει φως». «Επειδή όμως ουκ ολίγες φορές σημαίνει και... αφιλοκερδώς – το θέατρο δεν χρειάστηκε την κρίση για να βιώσει τη μιζέρια του «δεν υπάρχουν χρήματα» –, είκοσι χαρισματικοί καλλιτέχνες αποφάσισαν να κάνουν τον πόνο τους αλλά και τον πόνο μας τραγούδι, ξορκίζοντας για δυο βραδιές τα φαντάσματα του αιωρούμενου κραχ. Με το σκεπτικό ότι «αν δεν πάει ο θεατής στο θέατρο, θα πάει το θέατρο στον θεατή» η παράσταση-βαριετέ «Μια νύχτα χάρισμα σου» έρχεται στον πεζόδρομο του Θησείου, στο πλαίσιο του Φεστιβάλ Αθηνών, στις 7 και 8 Ιουνίου, με σήμα-κατατεθέν την ελεύθερη είσοδο για τους θεατές και την ελεύθερη έκφραση για τους ηθοποιούς. Ως άλλος περιπλανώμενος θίασος που μετακινείται με τροχόσπιτο, οι καλλιτέχνες αυτοί θα μοιραστούν με το κοινό τραγούδια που είναι πιο κοντά στην καρδιά ή στα απωθημένα τους. Από κάντρι ως Μπιγιονσέ και από Αττίκ ως Κουρτ Βάιλ θα ερμηνεύσουν αγαπημένα τους κομμάτια, αλλά θα σχολιάσουν και όσα συμβαίνουν γύρω μας. Συμμετέχοντας αφιλοκερδώς για να μας φτιάξουν το κέφι και να κάνουν το κέφι τους, παραδέχονται με γλυκόπικρο χιούμορ: «Από 'δώ και πέρα ο μόνος τρόπος για να κρατήσεις το κοινό στο θέατρο είναι είτε με δωρεάν είσοδο είτε με εξαιρετικά μειωμένο εισιτήριο».

«Το θέατρο δρόμου είναι καλός τρόπος απεπιθεσης στην οικονομική κρίση. Μπορεί να μην υπάρχουν πολλά χρήματα, αλλά δεν πειράζει, δεν θα κάτσουμε στο σπίτι μας να κλαίμε τη μοίρα μας, θα τραγουδήσουμε όλοι

μαζί για να ξεχαστούμε έστω για λίγο, γιατί για να ξεχάσουμε, αποκλείεται» τονίζει ο οικοδεσπότης της βραδιάς Γιώργος Νανούρης και υποσχεται μια παράσταση «διασκεδαστική, με κάποια στοιχία συγκίνησης».

«Ζητάτε να σας πω τον πρώτο μου σκοπό, τα περασμένα μου γινάτια» θα τραγουδήσει ο ηθοποιός Γιώργος Γλάστρας και από το σύμπαν του Αττίκ θα μάς ταξιδέψει με μοναδική ευκολία και σε εκείνο των Μπέρτολτ Μπρεχτ - Κουρτ Βάιλ, ερμηνεύοντας στα γερμανικά ένα κομμάτι από την Όπερα της Πεντάρας – εξαιρετικά επίκαιρη, αν αναλογιστεί κανείς την (πρόσφατη) εμμονή μας με τα χρήματα: «Κυκλοφορούν μια απελπισία και ένας θυμός. Η παράσταση αυτή θα είναι ωραία πα-

“
Οτιδήποτε δεν
έχει ανταποδοτικό
τέλος είναι
αντίδοτο
στην κλάψα
της εποχής
”

ρένθεση, η υπενθύμιση κάποιας ανθρωπιάς που δεν κοστίζει, ούτε μετριέται με οικονομικούς όρους» σημειώνει χαρακτηριστικά. «Δυστυχώς, άλλη μια φορά, η κρίση πλήττει ανισομερώς εκείνους που ούτως ή άλλως μια ζωή ζούσαν με λίγα» σχολιάζει η Μάνια Παπαδημητρίου, η οποία θα τραγουδήσει το «Αυτή η νύχτα μένει» του Σταμάτη Κραουνάκη και τη «Νήσο των Αζορών» του Μποστ, σε μουσική Μίκη Θεοδωράκη, ένα σατιρικό τραγούδι

που «μιλάει υπαινικτικά για την κατάντια της χώρας και είναι τραγικά επίκαιρο».

«Ωραία! Τώρα θα δουν και οι υπόλοιποι πώς είναι να ζεις ως ηθοποιός!» σκέφτηκε ο ηθοποιός Χρήστος Λούλης όταν ανακοινώθηκαν τα μέτρα λιτότητας. Θεωρεί την παράσταση μια ευτυχική συγκυρία: «Οτιδήποτε εθελοντικό είναι καλό. Οτιδήποτε δεν έχει ανταποδοτικό τέλος είναι αντίδοτο στην κλάψα της εποχής». Οσο προπονημένος και αν είναι ο κλάδος του στη μιζέρια, ξέρει πολύ καλά ότι «κάποιοι έβγαζαν και βγάζουν λεφτά στην πλάτη μας. Σου δίνουν ψίχουλα και την ίδια στιγμή ξοδεύουν 130.000 ευρώ για το σκηνικό, το οποίο θα πεταχτεί ύστερα από τρεις μήνες». Θεωρεί πως το να υπάρχουν τόσο πολλά θέατρα στην Αθήνα είναι κατάρ: «Στο τέλος θα μείνουν όσοι αντέξουν. Είναι κακό που μας εκπαιδεύουν να παίζουμε θέατρο σε κάτι στενά δωματάκια και σε χαμηλοτάβανες αποθήκες, όπου ντρέπεσαι να ψελλίσεις λέξεις σπουδαίων συγγραφέων. Εχουμε καταντήσει σαν κρυφό σχολειό και ήρθε η ώρα να αποφοιτήσουμε».

Τραγούδια που ερμήνευσαν δύο γυναίκες «τριζάτες, που έκαναν τη σκηνή να τρέμει, που έβγαζαν και έλαμπαν» θα τραγουδήσει η ηθοποιός Ελένη Κοκκίδου. Το «Θέλω να τα σπάσω» από τη Μάνια Μελάγια και τη «Βαλίτσα» που είχε τραγουδήσει η Σπεράντζα Βρανά. Οσο για τα δεινά της κρίσης: «Το θέατρο είναι αναγκαίοτητα, επομένως θα επιβιώσει. Όσοι έρχονταν εθιμοτυπικά, θα σταματήσουν να έρχονται. Οι υπόλοιποι όμως θα συνεχίσουν να ανασαίνουν μέσα από αυτό».

— 7 και 8 Ιουνίου, πεζόδρομος Θησείου, ώρα έναρξης 9 μ.μ.

Ρεπορτάζ **ΑΧ. ΧΕΚΙΜΟΓΛΟΥ**

Συννεφόκαμα. Η ατμόσφαιρα έξω ζέχει. Κόσμος πάει κι έρχεται αλαφιασμένος στη λεωφόρο Μεσογείων. Μια παρέα μεσήλικι περιπατούν και βρίζουν τους πολιτικούς. Ένας εξ αυτών δείχνει την –χαμένη ανάμεσα στις πολυκατοικίες – πεζογέφυρα του Σαντιάγο Καλατράβα. «Δείτε τα ρεμάκια. Πέταξαν εκατομμύρια για ένα τίποτα» φωνάζει εκνευρισμένος. Στο μετρό τα βαγόνια είναι μισοάδεια και τα πρόσωπα σκυθρωπά.

Μία στάση παρακάτω, στην Πανόρμου, τα καφέ κινούνται «χλιαρά». Στα τραπέζια διαβάζουν τα free press. Μια κοπέλα σημειώνει αγελίες για εργασία. Παρέες νέων συζητούν για τα τρέχοντα: την «Τζούλια», τη Γιουροβίζιον, τον Παναθηναϊκό και τον Μαντέλη. «Μίζες δεν πήρε αυτός;» αναρωτιέται ο Μάκης. «Και να 'ταν ο μόνος... Φυλακή θα μπει κανένας;» αναρωτιέται ο Γρηγόρης. Αυτή είναι η κατάσταση στην Αθήνα: καζάνι που βράζει, έτοιμο να σκάσει και να κάψει χωρίς διακρίσεις... Το ίδιο εκρηκτικό κλίμα και σε πολλά σπίτια. Δουλειές χάνονται, λογαριασμοί δεν βγαίνουν, οι νέοι (αλλά και οι μεγαλύτεροι πλέον...) πηγαίνουνε μάταια σε συνευξείς και κάποιοι ετοιμάζονται για το πρώτο κύμα μετανάστευσης του 21ου αιώνα.

Πολιτικοί επιστήμονες και δημοσκοπικοί διαπιστώνουν την ταχεία συγκρότηση μιας κρίσιμης μάζας, μιας νέας «σιωπηρής πλειοψηφίας». Αποτελείται από ανθρώπους των πιο παραγωγικών ηλικιών (25-45), με ανώτερη και ανώτατη μόρφωση, οι οποίοι ξεχειλίζουν από οργή για την πορεία της χώρας και έχουν πλήρως απαξιώσει τα κόμματα και το πολιτικό σύστημα. Η συγκεκριμένη πληθυσμική «μιαγιά» απέχει από τις δομές αλλά και τις διαδικασίες αυτού του πολιτικοοικονομικού συστήματος και φαίνεται να μη στεναχωριέται καθόλου από το ενδεχόμενο κατάρρευσής του. Αποτελείται μάλιστα κυρίως από γυναίκες...

■ «Θα βρω δουλειά σε εννέα χρόνια»

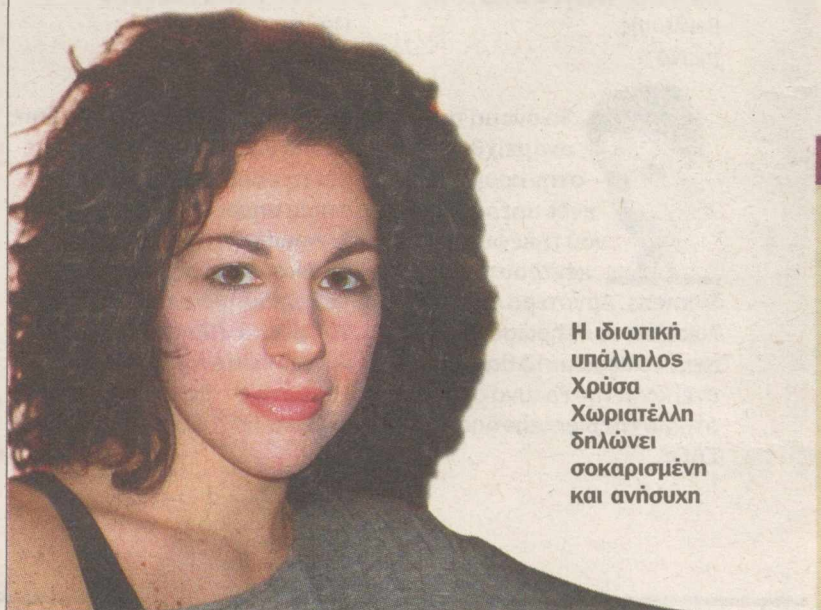
Όταν ο Τάσος Μαντέλης ήταν υπουργός Μεταφορών, η κυρία Δέσποινα Πολυχρονίδου πήγαινε ακόμη σχολείο. Σήμερα είναι 26 ετών και εργάζεται στον Τύπο. «Οι συνομήλικοί μου δεν σκέφτονται την περικοπή του 13ου και του 14ου μισθού, διότι ούτως ή άλλως υποαμείβονται σε άσχετες με τα προσόντα τους δουλειές. Πολλοί φίλοι μου θέλουν να φύγουν. Κάποιοι δουλεύουν όχι για 700, αλλά 400 ευρώ. Άλλοι τα παίρνουν

Μιλάει

“μαύρα” και τίποτε δεν εγγυάται ότι θα δουλεύουν τον επόμενο μήνα. Ολα βαίνουν προς την κατάρρευση και εκεί πιστεύω ότι θα φτάσουμε» σημειώνει. «Θα το έβρισκα μάλλον καλό αν το σύστημα “κράσαρε” και επανερχόταν στις εργαστηριακές του ρυθμίσεις, προκειμένου να μπουιν σε σωστές βάσεις» συμπληρώνει η κυρία Πολυχρονίδου.

Στα Εξάρχεια ένα μέλος της γενιάς των 500 ευρώ μιλάει και βρίζει, όμως αρνείται να μιλήσει επωνύμως. Όχι για λόγους αντισυντημικής κουλτούρας, αλλά διότι αυτές τις ημέρες πηγαίνουνε σε συνευξείς για δουλειά και δεν θέλει να προκαλέσει αρνητική εντύπωση σε πιθανούς εργοδότες. Όταν ο κ. Μαντέλης ήταν υπουργός, ο συγκεκριμένος νέος τελείωνε το Δημοτικό. Είναι 24 ετών και κατα-

Η ιδιωτική υπάλληλος Χρύσα Χωριστέλλη δηλώνει σκαρισμένη και ανήσυχη

Εμπιστευτικά

Του Ι. Κ. ΠΙΠΕΤΕΝΤΕΡΗ
jpretenteris@dolnet.gr

Εικόνα Κοινοβουλίου. Παρασκευή 28 Μαΐου «Η Ωρα του Πρωθυπουργού». Παρόντες: 2 υπουργοί, 1 προεδρεύων, 7 βουλευτές. Απόντες: 290

Οι συνέννοχοι του «Ρόκου»

Δεν νομίζω να υπάρχει δημοκρατική ή μη δημοκρατική χώρα που να μην έχει έλθει κάποια στιγμή αντιμέτωπη με σκάνδαλα πολιτικής διαφθοράς, περιπτώσεις ευνοιοκρατίας, άσκησης επιρροής, ακόμη και χρηματισμού πολιτικών προσώπων. Θα πω κάτι χειρότερο: η διαφθορά είναι σχεδόν σύμφυτη με την πολιτική δραστηριότητα – αρκεί να θυμίσω τη φράση του προέδρου Εντουάρ Εριό που έλεγε ότι «η πολιτική είναι σαν τη γαρδούμπα, πρέπει να μυρίζει σκ..., αλλά όχι πολύ!».

Υπό αυτήν την έννοια ο πλανήτης είναι γεμάτος «Ρόκους». Αλλά καμία χώρα του κόσμου δεν έχει φροντίσει όπως η Ελλάδα να εξασφαλίσει στους «Ρόκους» της ένα τέτοιο καθεστώς ασυλίας.

Για μένα αυτό είναι το πραγματικό σκάνδαλο και η πιο εξοργιστική περίπτωση συλλογικής πολιτικής φαυλότητας.

Η οποία συνοδεύεται και από μια απόπειρα παραπλάνησης του κοινού. Ακούω, ας πούμε, πολλούς να μέμφονται τον νόμο «περί ευθύνης υπουργών» και να υπόσχονται ότι, σε ένδειξη των αδαμάντινων προθέσεών τους, θα τον αλλάξουν.

Μας κοροϊδεύουν. Διότι η ασυλία των πολιτικών δεν προκύπτει από τον νόμο «περί ευθύνης υπουργών» αλ-

λά από το άρθρο 86 του Συντάγματος. Αυτό το άρθρο προβλέπει την εξοργιστική παραγραφή («άρση του αξιοποιήν» το λένε οι νομικοί...) των ποινικών αδικημάτων πρώην υπουργών ή μελών της κυβερνήσεως σε βραχύτατο χρονικό διάστημα.

Με άλλα λόγια, όπως και αν διαμορφωθεί ένας νέος νόμος «περί ευθύνης υπουργών» η ουσιαστική ασυλία των υπουργών θα παραμείνει, εφόσον αποτελεί συνταγματική πρόβλεψη.

Να αλλάξει, λοιπόν, το Σύνταγμα. Ωραία. Αλλά ανοιχτή διαδικασία αναθεώρησης του Συντάγματος υπήρξε μόλις προ διετίας, την περίοδο 2007-2008. Και ουδείς, κανένα κόμμα και κανένας πολιτικός, δεν πρότεινε να τροποποιηθεί το άρθρο 86.

Κανείς, άκρα του τάφου σιωπή. Ούτε η (τότε) κυβέρνηση του Καραμανλή ούτε το ΠαΣοΚ του Παπανδρέου ούτε ο Καρατζαφέρης ούτε η Αριστερά – αν και μόλις έκλεισε αδόξως η διαδικασία της Αναθεώρησης, άπαντες ξαναβρήκαν τη μιλιτιά τους!

Αντιθέτως, όλοι οι προαναφερθέντες (πλην ΚΚΕ, αν δεν απατώμαι...) συμφώνησαν να αναθεωρηθεί η συνταγματική διάταξη που καθιέρωνε το επαγγελματικό ασυμβίβαστο των βουλευτών – η οποία ήταν τελικά και η μοναδική συνταγματική

αλλαγή που συγκέντρωσε την απαιτούμενη πλειοψηφία!

Και μετά φταίει ο Μαντέλης... Μόνο που πολύ φοβούμαι πως όταν ολόκληρο το πολιτικό σύστημα οργανώνει την ασυλία και το ακαταδίωκτο εκείνων που το αποτελούν, οι μεμονωμένες περιπτώσεις πολιτικών που διέπραξαν το ένα ή το άλλο ποινικό αδίκημα περνούν σε δεύτερη μοίρα. Αυτό φυσικά δεν αθρώνει τους «Ρόκους». Αλλά ενοχοποιεί και όλους εκείνους που τους επέτρεψαν να δράσουν εκ του ασφαλούς.

Γι' αυτό, όταν ακούω τους (πρώην έστω...) συναδέλφους του Μαντέλη να υποδύονται τους Ροβεσπιέρος, με πιάνει η κοιλιά μου από τα γέλια. Ξέρετε γιατί;

Οχι επειδή ο ρόλος του «αδιάφθορου» στην πολιτική είναι εξαιρετικά δύσκολος και απαιτεί υψηλά προσόντα υποκριτικής.

Ούτε επειδή η ηθική ευθύνη στη ζωή είναι συνεταιρική: *αντιθέτως, αποτελεί αυστηρά ατομική υπόθεση και κανείς δεν φταίει αν κλέβει ο διπλανός του ή ο σύντροφός του, εφόσον δεν το ξέρει και δεν τον καλύπτει.*

Αλλά επειδή η συλλογική ευθύνη της πολιτικής είναι να εξασφαλίζει τουλάχιστον τη δίκαιη και την τιμωρία όσων υπέπεσαν σε ηθικά και ποινικά παραπτώματα. Οχι να οργανώνει την ασυλία τους! Και μετά να κοροϊδεύει την κοινωνία...

Απέραντη θλίψη

Το πιο εντυπωσιακό στοιχείο της πολιτικής παρακμής δεν ήταν η ομολογία Μαντέλη. Ήταν ότι την ίδια ώρα που στην Εξεταστική Επιτροπή ομολογούσε ο Μαντέλης πως πήρε λεφτά από τη Siemens, μόλις λίγα μέτρα πιο 'κεί ο Πρόεδρος της Βουλής τσακωνόταν δημοσίως με τον υπουργό Εσωτερικών για τον δήμο του χωριού του!

Δεν ξέρω αν έχουν καταλάβει τι συμβαίνει. Και το κυριότερο χαρακτηριστικό μιας παρακμής είναι ακριβώς αυτό: η αδυναμία συνειδητοποίησης της από όσους τη συγκροτούν.

Ακούω λόγια, πολλά λόγια, συζητήσεις για νέα κόμματα ή για νέα σχήματα ή για νέους νόμους ή για νέες ιδέες. Αλλά τις ακούω από τους ίδιους που μας οδήγησαν ως εδώ. Και οι οποίοι φαίνεται να θεωρούν ότι απλώς δεν αρέσει η παράσταση και ότι αρκεί να αλλάξουν έργο – στο οποίο, βεβαίως, θα συνεχίσει να παίζει ο ίδιος θίασος!

Μεταξύ μας, δεν ξέρω αν θέλουν να καταλάβουν τι συμβαίνει. Διότι η πολιτική κρίση της χώρας είναι πρωτίστως μια κρίση πολιτικού προσωπικού, το οποίο οι ίδιοι αποτελούν. Φταίει, ίσως, το έργο που είναι βαρετό, να το δεχτώ. Φταίει κυρίως ο θίασος που δεν αρέσει πια.

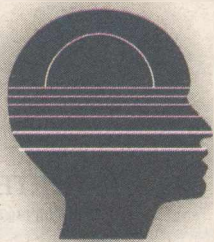
Με απέραντη θλίψη παρακολουθώ βουλευτές όλων των κομμάτων να αντιδρούν καθημερινά όχι για την κατάντια τους αλλά για το ποιός φταίει λιγότερο. «Εσείς!», «Οχι, εσείς!», «Οχι, και οι δυο σας!». Και την ίδια στιγμή να ανταλλάσσουν (συνήθως σε άθλια ελληνικά...) φούμαρα διαφάνειας και σαπουνόφουσκες ηθικής, γενικόλογες μπαρούφες και μεγαλόστομες ανοησίες – λες και χρειάζεται «Κώδικας δεοντολογίας υπουργών» για να ξέρει ο υπουργός ότι δεν πρέπει να τα παίρνει από τη Siemens!

Απέραντη θλίψη επειδή την ίδια στιγμή σκέφτομαι ότι αυτοί ακριβώς οι άνθρωποι καλούνται να διευθύνουν και να διοικήσουν μια χώρα, να τη βγάλουν από την οικονομική κρίση και την πολιτική απαξία. Όπως τους κόβω, ούτε μία στο εκατομμύριο!

Πολύ φοβούμαι, όμως, ότι ο ελληνικός λαός που έχει φάει το φούμαρο με το κουτάλι, αρχίζει να χορταίνει. Αρχίζει να αντιλαμβάνεται ότι κάτι συμβαίνει και, κυρίως, ότι κάτι πρέπει να συμβεί. Και αν θέλετε την γνώμη μου, αποκλείεται να αναζητήσει τις νέες λύσεις σε παλαιά πρόσωπα.

Χωρίς αυτό, βεβαίως, να σημαίνει ότι τα νέα πρόσωπα υπάρχουν ή ότι θα είναι απαραίτητα καλύτερα. Αλλωστε, ο Τσουκάτος και ο Μαντέλης αποτελούν παρελθόν. Αλλά την Ιταλία την κυβερνάει σήμερα ο Μπερλουσκόνι. Και δεν μου φαίνεται να είδαν προκοπή.

*Ακούω λόγια,
πολλά λόγια,
συζητήσεις για
νέα κόμματα
ή για νέα
σχήματα ή για
νέους νόμους
ή για νέες ιδέες.
Αλλά τις ακούω
από τους ίδιους
που μας
οδήγησαν
ως εδώ*

ΒΗΜΑτοδότης

Μπορεί να μην τοποθετείται δημοσίως, αλλά ιδιωτικώς είναι ομιλητικός ο κ. **Κ. Καραμανλής**. Σε dinner party με φίλους ο τέως πρωθυπουργός έλεγε ότι είναι λάθος να εγκαταλείψει η Νέα Δημοκρατία τον μεσαίο χώρο και να διολισθησει προς τα δεξιά. Εν τω μεταξύ, σε όσους τον ρωτούν για τον διάδοχό του απαντά στερεότυπα ότι δεν έχει βρει ακόμη τον βηματισμό του.

Πάντως δεν είναι λίγοι όσοι προειδοποιούν τον κ. Καραμανλή να μην υποτιμά τον κ. **Αντ. Σαμαρά** και να επιλέξει στρατηγική πολυετών διακοπών (αν γίνεται στο εξωτερικό), αφού ο πρόεδρος της ΝΔ αντιγράφει τον κ. Παπανδρέου, αλλά ταυτοχρόνως είναι πιο αυστηρός από τον Πρωθυπουργό στην αντιμετώπιση όσων θεωρεί εσωκομματικούς αντιπάλους.

Θυμίζουν ότι μέσα σε έξι μήνες ο κ. Σαμαράς διέγραψε τον δικό του Βενιζέλο (δηλαδή την Ντόρα), εξεδίωξε τους δικούς του «βαρόνους» (δηλαδή τους κκ. **Θ. Ρουσόπουλο** και **Γ. Βουλγαράκη**) και, όπως βεβαιώνουν με τρόπο ορισμένοι βουλευτές, αναζητεί μια καλή δικαιολογία για να διαγράψει τον δικό του τέως πρωθυπουργό, δηλαδή τον κ. Καραμανλή. Και επειδή αν γίνει αυτό δεν θα μείνει τίποτα από τη Νέα Δημοκρατία, τι άλλο μένει από το να αλλάξει και το όνομα;

Ο κ. **Δ. Αβραμόπουλος** επέστρεψε από το Πεκίνο την Πέμπτη και κατευθύνθηκε αμέσως στη Βουλή. Όχι για να σώσει τον κοινοβουλευτισμό. Απλώς πήγε για να ψηφίσει για τον «**Καλλικράτη**» (εναντίον, φυσικά). Στο Πεκίνο παρακολούθησε συνέδριο του Κομμουνιστικού Κόμματος στο οποίο συμμετείχαν εκπρόσωποι από 150 κόμματα απ' όλον τον κόσμο.

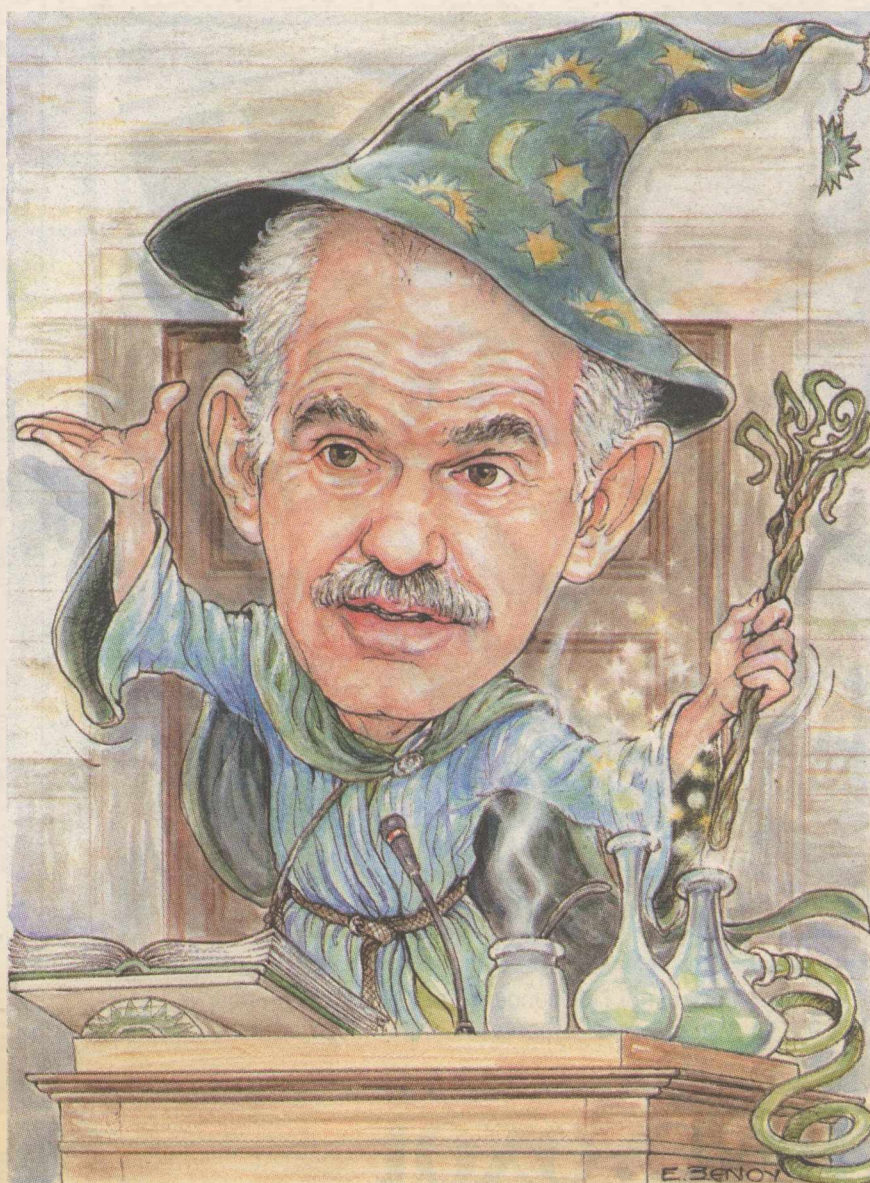
Συνεργάτης μου με διαβεβαιώνει ότι ο πρώην υπουργός δεν μετέφερε στη βαλίτσα του το κινεζικό κομμουνιστικό χειρτίδιο για τις διαγραφές και δεν ήταν αυτός πίσω από την «ηλεκτρονική διαγραφή» των κκ. Ρουσόπουλου και Βουλγαράκη.

Στη συζήτηση για τον «**Καλλικράτη**» τοποθετήθηκε ο κ. **Κ. Κιλιτζίδης** και υποστήριξε τη θεσμοθέτηση της απλής αναλογικής. «*Ερχεται το νέο κόμμα*» σχολίασε αμέσως ο κ. **Ι. Ραγκούσης** στους κκ. **Πρ. Παυλόπουλο** και **Χρ. Ζώη**, οι οποίοι χαμογέλασαν με νόημα.

Ο υπουργός Εσωτερικών εννοούσε ότι η απλή αναλογική είναι πάντοτε το πρώτο που ζητούν τα μικρά κόμματα και ο κ. Κιλιτζίδης θεωρείται ότι έχει προσχωρήσει ψυχικά στο κόμμα της κυρίας **Ντόρας Μπακογιάννη** (ακόμα κι αν δεν έχει ιδρυθεί).

Η προθυμία του βουλευτή να συνδράμει την πρώην υπουργό είναι συγκινητική, αλλά ελπίζω η Ντόρα να τον αποτρέψει (όσο γίνεται περισσότερο...) γιατί νέο κόμμα με πρώτο στέλεχος τον κ. Κιλιτζίδη καθιστά ανέκδοτο την έννοια της ανανέωσης.

Προβλέπω ότι πολύ σύντομα θα αλλάξει η πρόβλεψη του «**Καλλικράτη**» για την εκλογή τοπικού άρχοντα από τον πρώτο γύρο με 50% και θα επανέλθει στο 42,5%. Ο κ. Ραγκούσης έθεσε τον πήχη στο 50% έπειτα από συνεννόηση με τον Πρωθυπουργό, διότι αυτή η πρόβλεψη υπήρχε στο προεκλογικό πρόγραμμα του ΠαΣοΚ.

Ωστόσο όλα τα κόμματα της αντιπολίτευσης αλλά και η πλειοψηφία των στελεχών του ΠαΣοΚ συναινούν στο 42,5%. Και όπως φάνηκε από τις συζητήσεις στα πηγαδάκια στο ίδιο κλίμα είναι και ο κ. Ραγκούσης. Εικάζω λοιπόν ότι αυτό θα ισχύσει τελικά για τις εκλογές του Νοεμβρίου.

Ο κ. **Αλ. Παπαδόπουλος** τηλεφώνησε σε συνεργάτη μου και με ηπειρώτικη αυστηρότητα τον επανέφερε στην τάξη. Ο συνεργάτης έκανε το λάθος να με πληροφορήσει ότι ο «**Καποδίστριας**» μπήκε προς συζήτηση στην αρμόδια επιτροπή της Βουλής το 1997 με 700 δήμους και εξήλθε με 900 (σε αντίθεση με τον «**Καλλικράτη**» που μπήκε με 325 δήμους και βγήκε με 325), όπως έγραφα την περασμένη Κυριακή.

Στην Κομοτηνή έκλεισε η φωνή του κ. **Γ. Παπανδρέου** (στο σκίτσο) και μάλιστα για περισσότερο από μία ώρα. Είχε προηγηθεί η μαραθώνα (πάνω από 4,5 ώρες) συνεδρίαση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής της πόλης (ΟΚΕ). Κατά τη διάρκεια της «φωνητικής δοκιμασίας» ο κ. Παπανδρέου συνοδευόμενος από το μισό Υπουργικό Συμβούλιο μπήκε στον παλιό σταθμό του τρένου στην Κομοτηνή για σουβλάκια και άλλες γαστριμαργικές απολαύσεις. Στη μονοήμερη εκπαιδευτική εκδρομή συμμετείχαν οι κυρίες **Αννα Διαμαντοπούλου**, **Λούκα Κατσέλη**, **Τίνα Μπιρμπίλη**, **Μαριλίτσα Ξενογιαννακοπούλου** και **Θεοδώρα Τζάκρη**, καθώς και οι κκ. **Π. Γερούλανος**, **Δ. Ρέππας**, **Γ. Πεταλωτής**, **Σπ. Βούγιας**, **Μιχ. Καρχιμάκης**, **Μ. Μπόλαρης** και **Φ. Σαχινίδης**. Ίσως η φωνή του Πρωθυπουργού έκλεισε έπειτα από την κριτική που άσκη-

Ο πρώην υπουργός επεσήμανε ότι ο «**Καποδίστριας**» μπήκε στην επιτροπή με 900 δήμους και 133 κοινότητες, βγήκε με 900 δήμους και 133 κοινότητες και ψηφίστηκε χωρίς την οποιαδήποτε υπαναχώρηση.

Οπως όλα δείχνουν, αρχίζει ένα ενδιαφέρον «πολιτικό καλοκαίρι» για τον πρόεδρο της ΝΔ, ο οποίος ψηφίζει σήμερα στο δημαρχείο της Κηφισιάς για τις εσωκομματικές εκλογές του κόμματός του. Ασφαλώς, οι δοκιμασίες του αρχηγού της ΝΔ και των συνεργατών του δεν σταματούν εδώ.

Το επόμενο Σαββατοκύριακο τους περιμένει «πολυθεματική συνδιάσκεψη» στην Αθήνα και ένα από τα θέματα είναι ο ιδεολογικός προσδιορισμός του κόμματος. Πεδίον δόξης λαμπρόν για τον μυ-

σε στις κυβερνήσεις του ΠαΣοΚ (αλλά και σε αυτές της ΝΔ) για τα πανεπιστήμια. «*Το γεγονός ότι υπάρχουν πολλά νέα παιδιά στην περιοχή δίνει ζωή στις καφετέριες, στις ταβέρνες, στη νυχτερινή ζωή, στα ενοίκια, δίνει και κανένα καλό γαμπρό, καμιά καλή νύφη... αλλά δεν υπάρχει σύνδεση της δουλειάς που κάνει το Πανεπιστήμιο με το αναπτυξιακό πρότυπο*» είπε ο κ. Παπανδρέου αφήνοντας «ξερή» την υπουργό Παιδείας κυρία **Αννα Διαμαντοπούλου**. Δεν ξέρω τι λένε οι γονείς που πληρώνουν τα ενοίκια και τις ταβέρνες για να σπουδάσουν τα παιδιά τους (και να βρουν κανένα καλό γαμπρό ή καμιά καλή νύφη, ανάλογα πάντοτε με την κλίση τους). Εκείνο για το οποίο είμαι σίγουρος είναι ότι το συγκεκριμένο απόσπασμα της ομιλίας του Πρωθυπουργού δεν πρόκειται να χαραχθεί σε πλακέτα στο Πανεπιστήμιο Κομοτηνής.

στακοφόρο προεδρικό γκουρού που φωτίζει με τη νεοδεξιά ακτινοβολία του τον πεζόδρομο της οδού Βαλαωρίτου κ. **Χρυσάνθο Λαζαρίδη**.

Μπορεί ο κ. Λαζαρίδης να διαπρέπει στην Μαυλή (με την αναγεννησιακή έννοια) του κ. Σαμαρά, δεν μπορώ όμως να πω το ίδιο για τον καθηγητή Οικονομίας και οικονομικό σύμβουλο στο Μέγαρο Μαξίμου κ. **Ηρακλή Πολεμαρχάκη**, ο οποίος δεν διατηρεί κεντρικό ρόλο στην ομάδα συνεργατών του Πρωθυπουργού. Μου λένε ότι κανένας άθλος δεν έχει ανατεθεί στον Ηρακλή και ότι αυτό τον προβληματίζει ιδιαίτερα. Αντίθετα θα πρέπει να τον ικανοποιεί. Οι φίλοι του τον έχουν προφυλάξει αφού σε κάθε περίπτωση θα μπορεί να ισχυριστεί ότι δεν έφταιξε σε τίποτα.

Πολλοί μιλούν για την «πράξη 158» του διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος λέγοντας ότι αφορά αμφιλεγόμενες ρυθμίσεις για το θέμα του διακανονισμού ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου, οι οποίες ίσως συνέβαλαν στην ενθάρρυνση της κερδοσκοπίας. «*Ουδέν ψευδέστερον*» με διαβεβαιώνει πληροφοριοδότης μου.

Η πράξη 158 δεν δίδεται στη δημοσιότητα από... αμνηχανία. Απλώς περιέχει την έγκριση των εξόδων ταξιδιού του πρώην διοικητή της ΤτΕ κ. **Ν. Γκαργκάνα** στην Κωνσταντινούπολη ένα Σαββατοκύριακο του Οκτωβρίου, κατά το οποίο επρόκειτο να παρακολουθήσει εκδήλωση του ΔΝΤ.

Ο κ. Γκαργκάνας δεν μετέβη τελικά στην Πόλη γιατί το Σαββατοκύριακο συνέπεσε με το Σαββατοκύριακο των εκλογών, αλλά τα έξοδα (όπως άλλωστε τα έξοδα ταξιδιών για κάθε πρώην διοικητή) πληρώθηκαν από την τράπεζα (όπως προβλέπει σχετικός κανονισμός).

Μου λένε ότι εμπλουτίζεται ο έντονα πολυπολιτισμικός χαρακτήρας των επενδυτών που καταφθάνουν στην Αθήνα για να διαπραγματευθούν και να διεκδικήσουν τις (μάλλον φθηνές, για να μην πω απαξιωμένες) από την κρίση επενδυτικές ευκαιρίες.

Μετά τους Αραβες από τα κρατίδια και εμιράτα του Περσικού Κόλπου και τους Τούρκους που πρόσφατα συνόδευσαν τον κ. Ερντογάν, μαθαίνω ότι ετοιμάζουν τις βαλίτσες τους Ρώσοι που ενδιαφέρονται κυρίως για τράπεζες και real estate. Συμπεραίνω ότι αν η ύφεση συνεχιστεί δεν είναι απίθανο να υποδεχθούμε και επενδυτές από την Αλβανία και τα Σκόπια.

Ο επικεφαλής του Συμβουλίου Οικονομικών Εμπειρογνομόνων (ΣΟΕ) του υπουργείου Οικονομικών κ. **Γ. Ζαννιάς**, έχει σχεδόν μετακομίσει στο εξωτερικό. Τις προάλλες βρισκόταν στο Βερολίνο για να συμμετάσχει στο συνέδριο για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα που διοργάνωσε ο γερμανός υπουργός Οικονομικών κ. **Βόλφγκανγκ Σόιμπλε**.

Ο κ. Ζαννιάς κατευθυνόταν περπατώντας προς το Εβραϊκό Μουσείο, όπου γινόταν το δείπνο, όταν άκουσε το τραγούδι «*Ελα απόψε στον Θωμά*» του **Σταύρου Ξαρχάκου**. Πλησίασε πιο κοντά και διαπίστωσε ότι επρόκειτο για διαδήλωση Γερμανών και Ελλήνων της Γερμανίας υπέρ της Ελλάδας. Είναι προφανές ότι έξω πάμε καλά!